

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

1 Գործունեության բնույթը և ընդհանուր տեղեկություններ

«Ռասկո» Ապահովագրական ՍՊԸ-ն (այսուհետ՝ Ընկերություն) հիմնվել է 2004թ. հոկտեմբերի 20-ին և հանդիսանում է սահմանափակ պատասխանատվությամբ ապահովագրական ընկերություն՝ գործելով Հայաստանի Հանրապետության (այսուհետ՝ ՀՀ) օրենսդրության շրջանակներում: Ընկերությունը գրանցվել է 20.10.2004թ. ՀՀ կենտրոնական բանկի (այսուհետ՝ ՀՀ ԿԲ) կողմից N0043 արտոնագրային համարով: 11.03.2008թ. Ընկերությունը վերալիցենզավորվել է N0002 արտոնագրային համարով:

Ընկերությունը զբաղվում է ընդհանուր ապահովագրական գործունեությամբ Հայաստանի Հանրապետության տարածքում: Ընկերության կողմից կնքվող ապահովագրական պայմանագրերի հիմնական տեսակներն են՝ դժբախտ պատահարներից, ցամաքային տրանսպորտի, փոխադրվող գույքի, գույքին պատճառված այլ վնասների, ցամաքային ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության, ընդհանուր պատասխանատվության, ֆինանսական վնասների ապահովագրություն: 2010թ.-ից Ընկերությունը հանդիսանում է նաև Ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության պարտադիր ապահովագրություն իրականացնող բյուրոյի անդամ և 2010թ.-ից կնքում է ԱՊՊԱ պայմանագրեր:

Ընկերության գլխավոր գրասենյակը գտնվում է Երևանում: Ընկերության իրավաբանական հասցեն է՝ ՀՀ, ք. Երևան, Թումանյան 8:

2 Գործարար միջավայր

Հայաստանում շարունակական բնույթ են կրում իրականացվող քաղաքական և տնտեսական փոփոխությունները: Որպես զարգացող շուկա, Հայաստանում բացակայում են կատարյալ գործարար միջավայր և համապատասխան ենթակառուցվածքներ, որոնք սովորաբար գոյություն ունեն ազատ շուկայական տնտեսություն ունեցող երկրներում: Բացի դրանից, տնտեսական պայմանները շարունակում են սահմանափակել գործառնությունների ծավալները ֆինանսական շուկաներում, և ֆինանսական գործիքների իրական արժեքները կարող են չհամապատասխանել իրականացրած գործարքներին: Հետագա տնտեսական զարգացման հիմնական խոչընդոտը տնտեսական և ինստիտուցիոնալ զարգացման ցածր մակարդակն է՝ զուգակցված տարածաշրջանային անկայունությամբ, կենտրոնացված տնտեսական հենքով և միջազգային տնտեսական ճգնաժամի ազդեցությամբ:

Միջազգային տնտեսական ճգնաժամը հանգեցրեց ՀՀ համախառն ներքին արդյունքի, ինչպես նաև արտերկրից դրամային փոխանցումների կրճատմանը, ինչից Հայաստանի տնտեսությունը գտնվում է մեծ կախման մեջ: Չնայած ՀՀ կառավարության և կենտրոնական բանկի կողմից իրականացված մի շարք կանխարգելիչ միջոցառումների, դեռևս առկա են անորոշություններ կապիտալի հասանելիության և ձեռք բերման արժեքի

առումով՝ ինչպես Ընկերության, այնպես էլ նրա հաճախորդների համար, և շուկայական ավելի խիստ ճնշումը կարող է հանգեցնել Հայաստանի տնտեսության, ինչպես նաև Ընկերության վիճակի վատթարացման: Այնուամենայնիվ, քանի դեռ այս անորոշություններում առկա դատողություններն ու ենթադրությունները շատ են, ղեկավարությունը չի կարող վստահաբար հաշվարկել, թե ինչ չափով դրանք կարող են ազդեցություն ունենալ Ընկերության ակտիվների և պարտավորությունների մնացորդային արժեքի վրա:

Հետևաբար, Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունները չեն ճշգրտվել դրանց հնարավոր ազդեցությամբ:

3 Հաշվետվությունների պատրաստման հիմքերը

3.1 Համապատասխանությունը

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են համաձայն Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ), որոնք հաստատվել են Հաշվապահական Հաշվառման Միջազգային Ստանդարտների Խորհրդի (ՀՀՄՍԽ) կողմից և Մեկնաբանությունների՝ հաստատված Ֆինանսական Հաշվետվությունների Մեկնաբանությունների Միջազգային Կոմիտեի կողմից (ՖՀՄՍԿ):

3.2 ՖՀՄՍ առաջին անգամ որդեգրում

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները հանդիսանում են Ընկերության՝ ՖՀՄՍ-ներով պատրաստվող առաջին ֆինանսական հաշվետվությունները: Ընկերության՝ ՖՀՄՍ-ներով առաջին ֆինանսական հաշվետվությունները պետք է առնվազն ներառեն ֆինանսական վիճակի մասին երեք հաշվետվություն: Հետագա ժամանակաշրջաններում, ՀՀՄՍ 1-ը պահանջում է, որպեսզի ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացվեն երկու համադրելի ժամանակաշրջաններ միայն որոշակի հանգամանքներում: Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը անցման օրվա և 2009թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ համադրվում են ըստ Հայաստանի Հանրապետության Հաշվապահական Հաշվառման Ստանդարտների (ՀՀՀՀՍ) ներկայացված տվյալների հետ հետևյալ կերպ.

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2009թ.			1 հունվարի 2009թ.		
	ՀՀՀՀՍ	ՖՀՄՍ-ի անցման ազդեցություն	ՖՀՄՍ	ՀՀՀՀՍ	ՖՀՄՍ-ի անցման ազդեցություն	ՖՀՄՍ
ԱԿՏԻՎՆԵՐ						
Հիմնական միջոցներ	1,079	-	1,079	3,098	-	3,098
Ոչ նյութական ակտիվներ	3,912	-	3,912	5,024	-	5,024
Այլ ակտիվներ	6,357	17	6,374	2,542	36	2,578
Կանխավճարներ շահութահարկի գծով	206	-	206	-	-	-
Հետաձգված հարկային ակտիվներ	1,215	(1,215)	-	1,317	(1,317)	-
Հետաձգված ձեռքբերման ծախսեր	-	5,819	5,819	-	9,473	9,473
Ապահովագրության գծով դեբիտորական պարտքեր	24,310	-	24,310	5,586	-	5,586
Վերապահովագրական ակտիվներ	-	55,952	55,952	-	27,983	27,983
Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջներ	1,560,780	15,247	1,576,027	958,658	9,493	968,151
Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ	87,112	-	87,112	82,720	-	82,720
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	61,199	605	61,804	27,699	-	27,699
Ընդամենը ակտիվներ	1,746,170	76,425	1,822,595	1,086,644	45,668	1,132,312

«ՈԱՍԿՈ» Ապահովագրական Սահմանափակ Պատասխանատվությամբ Ընկերություն

31 դեկտեմբերի 2009թ.

1 հունվարի 2009թ

Հազար ՀՀ դրամ	ՀՀՀՀՄ	ՖՀՄՄ-ի անցման ազդեցություն	ՖՀՄՄ	ՀՀՀՀՄ	ՖՀՄՄ-ի անցման ազդեցություն	ՖՀՄՄ
ՄեֆԱԿԱՆ ԿԱՊԻՏԱԼ ԵՎ ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ						
Մեֆական կապիտալ						
Կանոնադրական ապիտալ	968,000	-	968,000	500,000	-	500,000
Գլխավոր պահուստ	12,340	-	12,340	778	-	778
Չբաշխված շահույթ	573,933	17,444	591,377	246,022	15,274	261,296
Ընդամենը՝ սեփական կապիտալ	1,554,273	17,444	1,571,717	746,800	15,274	762,074
Պարտավորություններ						
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	-	3,146	3,146	-	2,501	2,501
Ընթացիկ հարկի գծով պարտավորություն	-	-	-	40,655	-	40,655
Ապահովագրական պարտավորություններ	125,130	55,835	180,965	250,201	27,893	278,094
Ապահովագրության գծով կրեդիտորական պարտքեր	44,073	-	44,073	27,907	-	27,907
Այլ պարտավորություններ	22,694	-	22,694	21,081	-	21,081
Ընդամենը՝ պարտավորություններ	191,897	58,981	250,878	339,844	30,394	370,238
Ընդամենը՝ պարտավորություններ և սեփական կապիտալ	1,746,170	76,425	1,822,595	1,086,644	45,668	1,132,312

Չբաշխված շահույթի և կապիտալի վրա ընդհանուր ազդեցությունը ներկայացված է ստորև.

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի, 2009	1 հունվարի, 2009
Չբաշխված շահույթում արտացոլված անցման ճշգրտումներ		
Հավասարակշռման պահուստի ճշգրտում	7	-
Հետաձգված ձեռքբերման ծախսեր	5,819	9,473
Վարկային կորուստների պահուստի ճշգրտում	15,869	9,529
Այլ պահուստների ճշգրտում	110	91
Հետաձգված հարկերի ճշգրտում	(4,361)	(3,819)
Ընդհանուր ազդեցությունը սեփական կապիտալի վրա	17,444	15,274

2009թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ժամանակաշրջանի ընդհանուր համապարփակ եկամուտը ներկայացված է ստորև.

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի, 2009թ.		
	ՀՀՀՀՄ	ՖՀՄՄ-ին անցման ազդեցություն	ՖՀՄՄ
Համախառն ապահովագրավճարներ	260,594	-	260,594
Փոփոխություն չվաստակած ապահովագրավճարների համախառն պահուստում	110,652	-	110,652
Համախառն ապահովագրավճարների գծով հասույթ	371,246	-	371,246
Վերաապահովագրողներին փոխանցված ապահովագրավճարներ	(85,887)	-	(85,887)
Վերաապահովագրողների մասը չվաստակած ապահովագրավճարների համախառն պահուստի փոփոխությունում	27,948	-	27,948
Փոխանցված վաստակած ապահովագրավճարներ	(57,939)	-	(57,939)
Ապահովագրավճարների գծով զուտ հասույթ	313,307	-	313,307
Ներդրումային եկամուտ	98,752	-	98,752
Այլ եկամուտներ	1,149	-	1,149
Ընդամենը՝ եկամուտներ	413,208	-	413,208
Ընթացիկ տարվա հատուցումներ	(411,163)	-	(411,163)
Փոփոխություն պահանջների պահուստում	(13,523)	-	(13,523)
Ապահովագրական հատուցումներ	(424,686)	-	(424,686)
Ընթացիկ տարվա հատուցումներում վերաապահովագրողի մաս	365,475	-	365,475
Պահանջների պահուստում վերաապահովագրողի մասի փոփոխություն	21	-	21
Ապահովագրական հատուցումներում վերաապահովագրողի մաս	365,496	-	365,496
Զուտ հատուցումներ	(59,190)	-	(59,190)
Չեղբերման ծախսեր	(15,976)	(3,654)	(19,630)
Ֆինանսական ծախսեր	-	-	-
Ոչ առևտրային ակտիվների և պարտավորությունների արտարժույթի փոխարկումից զուտ եկամուտ	163,022	-	163,022
Մաշվածություն և ամորտիզացիա	(3,276)	-	(3,276)
Վարկային կորուստների արժեզրկման ծախս	(12,186)	6,359	(5,827)
Այլ գործառնական և վարչական ծախսեր	(100,423)	7	(100,416)
Ընդամենը՝ ծախսեր	(28,029)	2,712	(25,317)
Շահույթ մինչև հարկում	385,179	2,712	387,891
Շահութահարկի գծով ծախս	(45,706)	(542)	(46,248)
Տարվա շահույթ	339,473	2,170	341,643
Տարվա այլ համապարփակ եկամուտ հարկերից հետո	-	-	-
Ընդամենը տարվա համապարփակ եկամուտ	339,473	2,170	341,643

3.3 Ներկայացման տարբերություններ և ճշգրտումներ

ՀՀՀՀՄ-ի և ՖՀՄՄ-ի միջև գոյություն ունեցող ներկայացման որոշ տարբերություններ ազդեցություն չունեն ներկայացված շահույթի կամ ընդհանուր կապիտալի վրա:

Անցման օրվա դրությամբ որոշ ակտիվներ և պարտավորություններ վերադասակարգվել են այլ հոդվածային տողում՝ համաձայն ՖՀՄՄ-ների:

ՀՀՀՀՄ-ի համեմատությամբ ՖՀՄՄ ներքո որոշ հոդվածային տողեր տարբեր են ներկայացված: Այդուամենայնիվ, այս հոդվածային տողերում ներառված ակտիվները և պարտավորությունները չեն ենթարկվել փոփոխությունների:

Հիմնական տարբերությունը վերաբերում է վերաապահովագրական ակտիվներին, որոնք, համաձայն ՀՀՀՀՄ-ի, հաշվանցվել են ապահովագրական պարտավորություններով: Մինչդեռ, համաձայն ՖՀՄՄ-ների, պահանջվում է առանձին ներկայացում:

ՀՀՀՀՄ չէր արգելում Ընկերությանը ձևավորել հավասարակշռման պահուստ, մինչդեռ, ըստ ՖՀՄՄ-ների չի թույլատրում ճանաչել հավասարակշռման պահուստներ:

Համաձայն ՀՀՀՀՄ-ի, Ընկերությունը ճանաչել է վարկային կորուստների պահուստ ոչ էական վարկային ռիսկ ունեցող ակտիվների գծով, մինչդեռ համաձայն ՖՀՄՄ-ների այս պահուստները հակադարձվել են:

ՖՀՄՄ անցում կատարելիս Ընկերությունը հետաձգել է ապահովագրական պայմանագրերի գծով ձեռքբերման ծախսերը՝ համապատասխան ապահովագրավճարների հետաձգմանը համապատասխան:

3.4 Չափման հիմքերը

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են իրական արժեքի սկզբունքի հիման վրա՝ ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների ու պարտավորությունների, ինչպես նաև վաճառքի համար մատչելի ակտիվների համար, բացառությամբ այն ակտիվների, որոնց իրական արժեքը հնարավոր չէ որոշել: Այլ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով, իսկ ոչ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները՝ պատմական արժեքով:

3.5 Գործառնական և ներկայացման արժույթ

Ընկերության գործառնական արժույթը դա այն հիմնական տնտեսական միջավայրի արժույթն է, որտեղ գործում է Ընկերությունը: Ընկերության գործառնական և ներկայացման արժույթ է հանդիսանում Հայաստանի Հանրապետության դրամը (այսուհետ՝ ՀՀ դրամ), քանի որ այս արժույթն է լավագույն կերպով արտացոլում ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած իրադարձությունների և Ընկերության գործարքների տնտեսական բովանդակությունը: Ընկերությունը պատրաստում է իր հաշվետվությունները ՀՀ գործող օրենսդրության և հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների պահանջներին համապատասխան: Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները հիմնված են Ընկերության հաշվառման գրանցումների վրա, որոնք ճշգրտվել և վերադասակարգվել են ՖՀՄՄ-ին համապատասխանեցնելու նպատակով: Ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացված են ՀՀ դրամով՝ հազարների ճշտությամբ: ՀՀ սահմաններից դուրս դրամը ազատ փոխարկելի չէ:

3.6 Վերադասակարգում

Անհրաժեշտության դեպքում համադրելի թվերը ճշգրտվել են՝ ընթացիկ տարում ներկայացման փոփոխությունների հետ համադրելիությունն ապահովելու նպատակով:

3.7 Ընկերության կողմից նոր ստանդարտների ընդունում

Ընթացիկ տարում Ընկերությունն ընդունել է իր գործունեության համար համապատասխան և 2010թ. հունվարի 1-ից սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանի համար կիրառելի նոր և վերանայված ստանդարտները և մեկնաբանությունները, որոնք հրապարակվել են Հաշվապահական Հաշվառման Միջազգային Ստանդարտների Խորհրդի («ՀՀՄՍԽ») և ՀՀՄՍԽ-ի Հաշվետվությունների Մեկնաբանման Հանձնաժողովի («ՀՄՀ») կողմից: Նշված ստանդարտները և մեկնաբանությունները չեն ունեցել էական ազդեցություն Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

3.8 Ընկերության կողմից դեռևս չկիրառվող ստանդարտներ և մեկնաբանություններ

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունների հաստատման օրվա դրությամբ լույս են տեսել մի շարք նոր ստանդարտներ, գործող ստանդարտների վերաբերյալ փոփոխություններ և մեկնաբանություններ, որոնք դեռևս ուժի մեջ չեն մտել: Ընկերությունը վաղաժամկետ չի ընդունել այդ ստանդարտներից և մեկնաբանություններից որևէ մեկը:

Ղեկավարությունը կանխատեսում է, որ նոր ստանդարտներն ու մեկնաբանությունները կընդունվեն Ընկերության կողմից՝ դրանց ուժի մեջ մտնելու օրվանից հետո առաջիկա ժամանակաշրջանում: Այս պահին ղեկավարության գնահատմամբ դրանց հնարավոր ազդեցությունը Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունների վրա էական չի կարող լինել:

ՀՀՄՍ 32 (Փոփոխություն) *.Ֆինանսական գործիքներ-ներկայացումներ – թողարկված իրավունքների դասակարգում.*

Փոփոխությունը ճշգրտում է ՀՀՄՍ 32 «Ֆինանսական գործիքներ-ներկայացումներ»-ը սահմանելով, որ արտարժույթով արտահայտված կապիտալի գործիքների ձեռքբերման իրավունքները, օպցիոնները կամ վարանտները հանդիսանում են (ոչ ածանցյալ) սեփական կապիտալի գործիքներ այն դեպքում, երբ կազմակերպությունն այդ իրավունքները, օպցիոնները կամ վարանտները տեղաբաշխում է առկա մասնակիցների մեջ՝ իրենց բաժնեմասերի դասերին համապատասխան և համամասնորեն: Նախքան փոփոխությունը արտարժույթով արտահայտված իրավունքները չէին դասակարգվում որպես կապիտալի գործիքներ, այլ պահանջվում էր դրանք հաշվառել որպես ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ: ՖՀՄՍ 32 (Փոփոխություն)-ը կիրառվում է հետընթաց 2010թ. փետրվարի 1-ին կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանի համար:

ՖՀՄՍՄԿ (IFRIC)19. *Ֆինանսական պարտավորությունների մարումը կապիտալի գործիքներով*

Մեկնաբանությունը պարզաբանում է ընկերության կողմից հաշվապահական հաշվառման վարումն այն դեպքում, երբ ֆինանսական պարտավորության պայմանները վերաբանակցվում են և հանգեցնում են նրան, որ ընկերությունը թողարկում է կապիտալի գործիքներ կազմակերպության կրեդիտորին՝ ֆինանսական պարտավորությունն ամբողջությամբ կամ մասամբ մարելու նպատակով: Այն պահանջում է, որպեսզի օգուտը կամ վնասը ճանաչվեն ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, որը չափվում է ֆինանսական պարտավորության մնացորդային արժեքի և թողարկված կապիտալ գործիքների իրական արժեքի տարբերությամբ: Եթե թողարկված կապիտալ

գործիքների իրական արժեքը չի կարող արժանահավատորեն չափվել, ապա կապիտալի գործիքները պետք է չափվեն՝ մարված ֆինանսական պարտավորության իրական արժեքի չափով: Չի ակնկալվում, որ այս մեկնաբանության կիրառումը կազդի Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

ՖՀՄՄ 1 (փոփոխություն) Սահմանափակ ազատում համեմատելի ՖՀՄՄ 7-ից. Բացահայտումներ առաջին անգամ կիրառողների համար

ՖՀՄՄ 1-ում կատարված փոփոխությունը թույլ է տալիս այն առաջին անգամ կիրառողներին ազատվել այն համադրելիներից, որոնք հասանելի են նրանց, ովքեր արդեն օգտագործում են ՖՀՄՄ-ները՝ բարելավումներ ֆինանսական գործիքների վերաբերյալ բացահայտումներն (ՖՀՄՄ 7 փոփոխություններ) առաջին անգամ կիրառելիս: Ուժի մեջ է 2010թ. հուլիսի 1-ին կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար:

ՖՀՄՄ 7 (փոփոխություններ) Ֆինանսական ակտիվների փոխանցում

Փոփոխության նպատակն է օգնել ֆինանսական հաշվետվություններ օգտագործողներին գնահատելու ֆինանսական ակտիվների գծով բարդ փոխանցումների ռիսկայնությունը և այս ռիսկերի ազդեցությունը կազմակերպության ֆինանսական վիճակի վրա: Պահանջվող լրացուցիչ բացահայտումները նախատեսված են տեղեկատվության տրամադրման համար, որոնք թույլ են տալիս օգտագործողներին՝

- Հասկանալ ոչ ամբողջապես ապաճանաչվող փոխանցված ֆինանսական ակտիվի և դրա հետ կապված պարտավորության միջև հարաբերությունը
- Գնահատել ամբողջապես ապաճանաչված ֆինանսական ակտիվներում հաշվետու կազմակերպության անընդհատ ներգրավվածության հետ կապված ռիսկերը և դրանց բնույթը

Այս փոփոխությունն ուժի մեջ է մտել 2010թ. հուլիսի 1-ին կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար:

ՀՀՄՄ 24 (վերափոխված) Կապակցված կողմերի բացահայտում

ՀՀՄՄ 24 (վերափոխված) ստանդարտը փոխարինում է 2003թ.-ին լույս տեսած ՀՀՄՄ 24 «Կապակցված կողմերի բացահայտում» ստանդարտին: Վերափոխված ստանդարտը պարզաբանում և պարզեցնում է կապակցված կողմերի սահմանումը և ազատում է կառավարության հետ կապված կազմակերպություններին բացահայտել կառավարության և կառավարության հետ կապված կազմակերպությունների հետ կատարված բոլոր գործառնությունների վերաբերյալ մանրամասն տեղեկատվությունը: Վերափոխված ՀՀՄՄ 24 ստանդարտը ուժի մեջ է մտնում 2011թ. հունվարի 1-ին կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար: Վաղ կիրառումը, ամբողջական կամ մասնակի, թույլատրվում է:

ՖՀՄՄ 1 (փոփոխություն) Խիստ գնաճ և առաջին անգամ կիրառողների համար սահմանված ամսաթվերի հեռացում

ՀՀՄՄԽ-ն թողարկել է երկու սահմանափակ փոփոխություններ ՖՀՄՄ 1՝ «Ֆինանսական Հաշվետվությունների Միջազգային Ստանդարտների առաջին անգամ կիրառում» նկատմամբ: Առաջին փոփոխության համաձայն ֆիքսված ամսաթվի դրույթը «2004թ. հունվարի 1» փոխարինվում է «ՖՀՄՄ-ներին անցման ամսաթվով», այդպիսով

չպարտավորեցնելով առաջին անգամ ՖՀՄՍ-ներ կիրառող կազմակերպություններին վերահաշվարկել ՖՀՄՍ-ներին անցման ամսաթվին նախորդող ժամանակաշրջանում կատարված գործառնությունները: Երկրորդ փոփոխությունը տրամադրում է ցուցումներ, թե ինչպես տվյալ կազմակերպությունը պետք է ներկայացնի ֆինանսական հաշվետվությունները՝ համաձայն ՖՀՄՍ-ների, այն ժամանակաշրջանից հետո, երբ կազմակերպությունն ի վիճակի չէր կիրառել ՖՀՄՍ-ները, քանի որ վերջինիս գործառնական արտարժույթը ենթակա էր խիստ գնաճի: Ուժի մեջ է մտնում 2011թ. հուլիսի 1-ին կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար:

ՀՀՄՍ 12 (փոփոխություն) Հիմքում ընկած ակտիվների վերականգնում

ՀՀՄՍԽ-ն թողարկել է սահմանափակ շրջանակներում փոփոխություններ ՀՀՄՍ 12 «Շահութահարկի» նկատմամբ, որոնք կիրառելի են միայն այն դեպքում, երբ կազմակերպությունն ընտրում է իրական արժեքի մոդելը ՀՀՄՍ 40 «Ներդրումային գույք»-ում: Փոփոխությունները ներկայացնում են հերքելի ենթադրություն, որ նման հանգամանքներում ներդրումային գույքը ամբողջապես վերականգնվում է վաճառքի միջոցով: Ուժի մեջ է մտնում 2012թ. հունվարի 1-ին կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար:

ՖՀՄՄՍԿ 14 (փոփոխություն) «Նվազագույն ֆինանսավորման պահանջի կանխավճար»՝ թողարկված 2009թ. նոյեմբերին

Փոփոխությունները ճշգրտում են ՖՀՄՍԿ 14-ի չկանխատեսված հետևանքը՝ «ՀՀՄՍ 19 – Սահմանափակում սահմանված հատուցումների ակտիվի նկատմամբ, նվազագույն ֆինանսավորման պահանջները և դրանց փոխազդեցությունը»: Առանց փոփոխությունների, կազմակերպություններին չի թույլատրվում նվազագույն ֆինանսավորմանն ուղղված որոշ կամավոր կանխավճարներ ճանաչել որպես ակտիվ: Սա չէր ենթադրվում այն ժամանակ, երբ թողարկվում էր ՖՀՄՍԿ 14-ը, իսկ փոփոխությունները լուծում են խնդիրը: Փոփոխություններն ուժի մեջ են մտնում 2011թ. հունվարի 1-ին սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար: Վաղաժամկետ կիրառումը թույլատրելի է: Փոփոխությունները պետք է կիրառվեն հետընթաց ամենավաղ համեմատական տարեկան ժամանակաշրջանի համար:

ՖՀՄՍ 9 Ֆինանսական գործիքներ

ՀՀՄՍԽ-ն նպատակ ունի փոխարինել ՀՀՄՍ 39 «Ֆինանսական գործիքներ՝ ճանաչումը և չափումը», ամբողջապես: Փոխարինող ստանդարտը (ՖՀՄՍ 9) թողարկվում է փուլերով: Մինչ այսօր, լույս են տեսել ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների ճանաչման, դասակարգման, չափման և ապաճանաչման գլուխները: Այս գլուխներն ուժի մեջ են մտնում 2013թ. հունվարի 1-ից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար: Արժեզրկման մեթոդաբանության և հեջավորման հաշվառման հետ կապված գլուխները դեռ մշակման փուլում են:

Տարեկան բարեփոխումներ 2010թ. համար (ուժի մեջ է մտել 2010թ. հուլիսի 1-ից կամ այդ ամսաթվից հետո)

ՀՀՄՍԽ-ն թողարկել է 2010 թվականի ՖՀՄՍ բարեփոխումները: Այս փոփոխությունների մեծ մասը ուժի մեջ են մտնում 2010թ. հուլիսի 1-ին կամ 2011թ. հունվարի 1-ին կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար: 2010թ. բարեփոխումները փոփոխում են որոշ դրույթներ ՖՀՄՍ1, ՖՀՄՍ 3Վ, ՖՀՄՍ 7, ՀՀՄՍ1, ՀՀՄՍ 27, ՀՀՄՍ 34 և ՖՀՄՍԿ13-ում: Ընկերության առաջնային գնահատումները ցույց են տալիս, որ 2010թ. փոփոխությունները էական ազդեցություն չեն ունենա Ընկերության

Ֆինանսական հաշվետվությունների վրա, բացառությամբ ֆինանսական գործիքների բացահայտման պահանջների, որոնք մեղմացնում են բացահայտման ենթակա հետևյալ պահանջները.

- ֆինանսական ակտիվների մնացորդային արժեքները, որոնք այլ կերպ կլինեին ժամկետանց կամ արժեզրկված, որոնց ժամկետները վերանայվել են
- վարկային ռիսկի առավելագույն չափը ֆինանսական գործիքների համար, որոնց մնացորդային գումարը լավագույնն է ներկայացնում վարկային ռիսկի առավելագույն չափը
- Ժամկետանց կամ արժեզրկված ֆինանսական ակտիվների գծով վերցրած գրավների իրական արժեքի գնահատումը և նկարագրությունը

4 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն

Ներկայացվող հաշվապահական քաղաքականությունը կիրառվել է ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման ընթացքում: Հաշվապահական քաղաքականությունը կիրառվել է հետևողականորեն:

4.1 Ապահովագրության պայմանագրեր

Ապահովագրության պայմանագիր է համարվում այն պայմանագիրը, համաձայն որի կողմերից մեկը (ապահովագրողը) պայմանագրի մյուս կողմից (ապահովադրից) իր վրա է վերցնում նշանակալի ապահովագրական ռիսկ՝ համաձայնվելով հատուցել ապահովադրին, եթե սահմանված անորոշ ապագա դեպքը (ապահովագրական պատահար) բացասաբար ազդի ապահովադրի վրա: Ապահովագրական ռիսկը նշանակալի է այն և միայն այն դեպքում, եթե ապահովագրական պատահարը ցանկացած սցենարի (ընթացքի) դեպքում կարող էր ապահովագրողի կողմից նշանակալի լրացուցիչ հատուցումների վճարման պատճառ դառնալ, բացառությամբ այն սցենարների, որոնք չունեն կոմբինացիոն բովանդակություն (այսինքն՝ գործարքի տնտեսական կողմի վրա նշմարելի ազդեցություն չունեն): Վերը նշված լրացուցիչ հատուցումները վերաբերում են այն գումարներին, որոնք գերազանցում են ապահովագրական պատահարի տեղի չունենալու դեպքում վճարվելիք գումարները:

Ապահովագրության պայմանագրերը կարող են նաև փոխանցել ֆինանսական ռիսկ: Ֆինանսական ռիսկը ստորև նշվածներից մեկի կամ մի քանիսի հնարավոր ապագա փոփոխության ռիսկն է՝ սահմանված տոկոսադրույք, ֆինանսական գործիքի գին, ապրանքի գին, արտարժույթի փոխարժեք, գների կամ դրույքների ինդեքս, վարկունակություն կամ վարկային ինդեքս կամ այլ փոփոխական՝ պայմանով, որ ոչ ֆինանսական փոփոխականի դեպքում այդ փոփոխականը հատուկ չէ պայմանագրի կողմերից մեկին:

Պայմանագիրը, որը բավարարում է ապահովագրության պայմանագրի սահմանմանը, մնում է որպես ապահովագրության պայմանագիր մինչ իր ժամկետի վերջը, նույնիսկ եթե ապահովագրության ռիսկը զգալիորեն կրճատվում է այդ ժամանակաշրջանի համար, մինչև բոլոր իրավունքները և պարտականությունները մարվում են, կամ դրանց գործողության ժամկետը լրանում է:

Ճանաչում և չափում

Համախառն ապահովագրավճարներ

Համախառն ապահովագրավճարներն ընդգրկում են պայմանագրով նախատեսված ամբողջ ժամանակաշրջանի համար ընդհանուր ստացվելիք ապահովագրավճարները և ճանաչվում են պոլիսի ուժի մեջ մտնելու օրվանից:

Համախառն ապահովագրավճարները ընդգրկում են միջնորդներին վճարվելիք միջնորդավճարները, և չեն ներառում ապահովագրավճարների գծով հարկերը և մայլ պարտադիր վճարները:

Չվաստակած ապահովագրավճարների պահուստ

Չվաստակած ապահովագրավճարները տարվա ընթացքում գրանցված ապահովագրավճարների այն մասն են, որոնք վերաբերում են հաշվեկշռի ամսաթվից հետո ռիսկային ժամանակաշրջաններին: Հետագա ժամանակաշրջաններին վերագրվող համամասնությունը հետաձգվում է, որպես չվաստակված ապահովագրավճարների պահուստ:

Վերաապահովագրողներին փոխանցված ապահովագրավճարներ

Վերաապահովագրողներին փոխանցված ապահովագրավճարները ընդգրկում են պայմանագրով նախատեսված ծածկույթի ամբողջ ժամանակաշրջանի համար ընդհանուր վճարվելիք ապահովագրավճարները և ճանաչվում են պոլիսի ուժի մեջ մտնելու օրվանից:

Չվաստակած վերաապահովագրավճարները տարվա ընթացքում գրանցված վերաապահովագրավճարների այն մասն են, որոնք վերաբերվում են հաշվեկշռի ամսաթվից հետո ռիսկային ժամանակաշրջաններին: Հետագա ժամանակաշրջաններին վերագրվող համամասնությունը հետաձգվում է՝ որպես չվաստակված ապահովագրավճարների համախառն պահուստում վերաապահովագրողների մասի փոփոխություն:

Համախառն հատուցումներ

Համախառն հատուցումները բաղկացած են ապահովադիրներին վճարված հատուցումներից, ապահովագրության պայմանագրերից բխող պարտավորությունների գնահատականների փոփոխություններից, կարգավորման ներքին և արտաքին ծախսերից, հանած՝ գույքի փրկումից և սուբրոգացիայից վերականգնումները: Հատուցումները ճանաչվում են դրանց ներկայացման պահին:

Համախառն հատուցումներում վերաապահովագրողների մասը

Հատուցումներում վերաապահովագրողների մասը ճանաչվում են այն ժամանակ, երբ դրանց գծով համախառն ապահովագրական հատուցումը ճանաչվում է համապատասխան պայմանագրի պայմանների համաձայն:

Վերաապահովագրության միջնորդավճարներից եկամուտ

Ստացված կամ ստացվելիք վերաապահովագրության միջնորդավճարները, որոնք չեն պահանջում Ընկերությունից հավելյալ ծառայությունների մատուցում, Ընկերության կողմից ճանաչվում են որպես եկամուտ համապատասխան պոլիսների ուժի մեջ մտնելու

կամ վերականգնման պահին: Այնուամենայնիվ, եթե հավանական է, որ Ընկերությունից կպահանջվի հետագա ծառայությունների մատուցում, ապա միջնորդավճարը, կամ դրա մի մասը, հետաձգվում է և ճանաչվում որպես եկամուտ այն ժամանակաշրջանի համար, որի ընթացքում մատուցվում են ծառայություններ:

Ձեռքբերման ծախսեր

Ընդհանուր ապահովագրության պայմանագրերի ձեռքբերման ծախսերը ճանաչվում են այն ժամանակաշրջանի համար, երբ դրանք տեղի են ունեցել: Ձեռքբերման ծախսերն ընդգրկում են ուղղակի ծախսեր, ինչպիսիք են օրինակ միջնորդավճարները և բժշկական վճարները: Ձեռքբերման ծախսերի մի մասը հետաձգվում է հետագա հաշվապահական ժամանակաշրջանների համար այդ հետագա ժամանակաշրջաններ հետաձգված ապահովագրավճարներին համապատասխանելու համար: Ձեռքբերման ծախսերի հետաձգումը հաշվարկվում է՝ կիրառելով չվաստակած ապահովագրավճարների և գրանցված ապահովագրավճարների հարաբերակցությունը:

Ապահովագրական պարտավորություններ

Ապահովագրության պայմանագրերի գծով պարտավորությունները ճանաչվում են այն ժամանակ, երբ պայմանագրերը ուժի մեջ են մտնում: Այս պարտավորությունները հայտնի են որպես չկարգավորված պահանջների պահուստ, որը հիմնված է հաշվետու ամսաթվի դրությամբ տեղի ունեցած, բայց դեռևս չվճարված պահանջների գծով գնահատված վերջնական ծախսումների վրա, անկախ նրանից ներկայացված են, թե՛ ոչ, ինչպես նաև համապատասխան պահանջների գծով կարգավորման ծախսերի վրա, հանած ակնկալվող սուբրոգացիոն և այլ վերականգնումները: Որոշ պահանջների ծանուցման կամ կարգավորման առումով կարող են լինեն հետաձգումներ, հետևաբար այս պահանջների վերջնական արժեքը չի կարող հստակորեն որոշվել հաշվետու ամսաթվի դրությամբ: Պարտավորությունը հաշվարկվում է հաշվետու ամսաթվի դրությամբ՝ օգտագործելով ստանդարտ ակտուարական պահանջների կանխատեսման մեթոդները, որոնք հիմնվում են էմպիրիկ տվյալների և ընթացիկ ենթադրությունների վրա, որոնք կարող են ներառել բացասական շեղման մարժա: Պարտավորությունը չի գեղջվում փողի ժամանակային արժեքով: Հավասարակշռման և աղետների պահուստ չի ճանաչվում: Պարտավորություններն ապաճանաչվում են, երբ պայմանագրի ժամկետը լրանում է, կատարվում է կամ դադարում է:

Չվաստակած ապահովագրավճարների պահուստը իրենից ներկայացնում է ապահովագրավճարների այն մասը, ներառյալ վճարվելիք միջնորդավճարները, որը ակնկալվում է ստացվել հետագա ժամանակաշրջանների ընթացքում:

Մովորաբար պահուստը նվազեցվում է պայմանագրի ժամկետի ընթացքում և ճանաչվում է որպես ապահովագրավճարներից եկամուտ:

Ընկերությունը յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի ավարտին գնահատում է, թե արդյոք իր կողմից ճանաչված ապահովագրության պարտավորությունները համարժեք են՝ օգտագործելով իր ապահովագրության պայմանագրերի ներքո ապագա դրամական միջոցների հոսքերի ընթացիկ գնահատումները: Եթե այդ գնահատումը ցույց է տալիս, որ իր ապահովագրական պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքը (հանած դրանց հետ կապված՝ ձեռքբերման հետաձգված ծախսումները) համարժեք չեն գնահատված՝ ապագա դրամական միջոցների հոսքերի հետ համեմատած, ապա ամբողջ պակասուրդը պետք է ճանաչվի շահույթում կամ վնասում:

Վերաապահովագրություն

Ընկերությունը փոխանցում է ապահովագրական ռիսկը իր սովորական գործունեության ընթացքում՝ բոլոր դասերի գծով: Վերաապահովագրության գծով ակտիվները ներկայացնում են վերաապահովագրող ընկերություններից ստացվելիք գումարները:

Վերաապահովագրության գծով ակտիվները վերանայվում են արժեզրկման համար յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ կամ ավելի հաճախ, երբ հաշվետու տարվա ընթացքում առաջանում է արժեզրկման հայտանիշ: Արժեզրկումն առաջանում է այն ժամանակ, երբ կա օբյեկտիվ վկայություն, որ վերաապահովագրական ակտիվի ճանաչումից հետո Ընկերությունը կարող է չստանալ բոլոր ստացվելիք գումարները, որոնք պետք է վճարվեն համապատասխան պայմանագրի պայմանների համաձայն և այդ իրադարձությունն ունի արժանահավատորեն չափելի ազդեցություն այն գումարների վրա, որոնք Ընկերությունը ստանալու է վերաապահովագրողից: Արժեզրկման կորուստը ճանաչվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում:

Վերաապահովագրության ձեռքբերման գծով օգուտը կամ վնասը ճանաչվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ձեռքբերման օրվա դրությամբ և չեն ամորտիզացվում: Վերաապահովագրության համաձայնագրերը չեն ազատում Ընկերությանը ապահովադիրների նկատմամբ իր պարտավորություններից:

Վերաապահովագրության գծով պարտավորություններ են հանդիսանում վերաապահովագրող ընկերություններին վճարվելիք գումարները: Վճարվելիք գումարները գնահատվում են համապատասխան վերաապահովագրության պայմանագրերի համաձայն: Ապահովագրավճարները և պահանջները ներկայացվում են համախառն հիմքով՝ ստանձնած և փոխանցված վերաապահովագրության համար:

Վերաապահովագրության գծով ակտիվները և պարտավորությունները ապաճանաչվում են, երբ պայմանագրային իրավունքները կատարվում են, կամ ժամկետը լրանում է, կամ, երբ պայմանագիրը փոխանցվում է այլ կողմի:

Ապահովագրության գծով դեբիտորական և կրեդիտորական պարտքեր

Ապահովագրության գծով դեբիտորական և կրեդիտորական պարտքերը հաշվառումը նույնն է, ինչ ֆինանսական գործիքներինը, ինչպես նկարագրված է 4.7, 4.8 և 4.9 ծանոթագրություններում:

4.2 Եկամուտների և ծախսերի ճանաչում

Ապահովագրության պայմանագրերին չվերաբերող եկամուտների և ծախսերի ճանաչման չափանիշները ներկայացված են ստորև:

Ներդրումային եկամուտ

Ներդրումային եկամուտը բաղկացած է շահաբաժիններից, տոկոսային եկամուտից, պարտքային արժեթղթերի և այլ վարկերի և դեբիտորական պարտքերի ամորտիզացված արժեքի փոփոխություններից:

Տոկոսային եկամուտը ճանաչվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում հաշվեգրմանը զուգահեռ և հաշվարկվում է՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Ֆինանսական ծախս

Վճարված տոկոսագումարը ճանաչվում է եկամուտների մասին հաշվետվությունում հաշվեգրմանը զուգահեռ և հաշվարկվում է օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Հաշվեգրված տոկոսագումարը ներառվում է տոկոսային ֆինանսական պարտավորության հաշվեկշռային արժեքում:

4.3 Արտարժույթի փոխարկում

Արտարժույթով կատարված գործարքները վերահաշվարկվում են գործառնական արժույթով՝ գործարքի օրվա փոխարժեքով: Արտարժույթով արտահայտված առևտրային նպատակներով պահվող ակտիվների և պարտավորությունների փոխարկումից առաջացած օգուտը և վնասը ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության գուտ առևտրային եկամուտ հոդվածում, մինչդեռ ոչ առևտրային ակտիվների փոխարկումից գոյացող օգուտը ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության այլ եկամուտ կամ այլ ծախս հոդվածում: Արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվները և պարտավորությունները փոխարկվում են գործառնական արժույթով՝ կիրառելով հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվի դրությամբ գործող փոխարժեքը:

Արտարժույթով արտահայտված վաճառքի համար մատչելի դրամային արժեթղթերի իրական արժեքում փոփոխությունները վերլուծվում են փոխարժեքային տարբերությունների միջև, որոնք առաջանում են արժեթղթերի ամորտիզացված գումարների փոփոխության և արժեթղթերի հաշվեկշռային արժեքի այլ փոփոխությունների արդյունքում: Ամորտիզացված գումարում փոփոխությունների հետ կապված փոխարժեքային տարբերությունները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, իսկ հաշվեկշռային արժեքում այլ փոփոխությունները ճանաչվում են կապիտալում:

Պատմական արժեքով հաշվառվող ոչ դրամային արտարժույթային հոդվածները վերահաշվարկվում են գործարքի օրվա փոխարժեքով: Իրական արժեքով հաշվառվող ոչ դրամային արտարժույթային հոդվածները վերահաշվարկվում են իրական արժեքի որոշման օրվա փոխարժեքով: Ոչ դրամային հոդվածների, ինչպիսին են ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով պահվող բաժնետոմսերը, փոխարժեքային տարբերությունները, ներկայացվում են որպես իրական արժեքի փոփոխությունից շահույթի կամ վնասի մաս: Ոչ դրամային հոդվածների փոխարժեքային տարբերությունները, ինչպես օրինակ՝ վաճառքի համար մատչելի դասակարգված բաժնետոմսերը, ընդգրկվում են կապիտալի վաճառքի համար մատչելի ներդրումների գծով վերագնահատման պահուստում:

Յուրաքանչյուր գործառնության պայմանագրով նախատեսված փոխարժեքի և տվյալ գործառնության օրվա գործող փոխարժեքի տարբերությունից առաջացող օգուտը կամ վնասը հաշվառվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության գուտ առևտրային եկամուտ հոդվածի արտարժույթի առք ու վաճառքից գուտ եկամուտ տողում:

Ընկերության կողմից ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման նպատակով օգտագործվել են հետևյալ փոխարժեքները.

	31 դեկտեմ. 2010	31 դեկտեմ. 2009
ՀՀ դրամ/1 ԱՄՆ դոլար	363.44	377.89
ՀՀ դրամ/1 Եվրո	481.16	542.23

4.4 Հարկում

Շահույթի գծով հաշվետու տարվա շահութահարկը բաղկացած է ընթացիկ և հետաձգված հարկերից: Շահութահարկը ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, բացառությամբ այն հարկերի, որոնց գծով գործառնությունների արդյունքները ճանաչվել են սեփական կապիտալում, ինչի դեպքում հարկերը նույնպես ճանաչվում են սեփական կապիտալում:

Ընթացիկ հարկը տարվա համար հարկվող եկամուտից վճարվելիք հարկն է՝ հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվին գործող հարկային դրույքներով, ինչպես նաև նախորդ տարիների համար վճարված հարկերի ճշգրտումները: Այն դեպքում, երբ ֆինանսական հաշվետվություններն արտոնված են ներկայացման համար մինչև համապատասխան հարկային վճարումները, ապա հարկվող շահույթը կամ կորուստը հիմնվում են մոտավոր թվերի վրա: Հարկային մարմինները կարող են ունենալ ավելի խիստ դիրք հարկային օրենսդրությունն արտածելու և հարկային հաշվարկումները վերանայելու համար: Որպես արդյունք, հարկային մարմինները կարող են պահանջել լրացուցիչ հարկերի մուծում այն գործարքների գծով, որոնց համար նախկինում պահանջ չի ներկայացվել: Հետևաբար, կարող են առաջանալ նշանակալի լրացուցիչ հարկեր, տույժեր և տուգանքներ: Հարկային վերանայումը կարող է ներառել վերանայման տարվան անմիջապես հաջորդող 3 օրացուցային տարիներ: Որոշ հանգամանքներում հարկային վերանայումը կարող է ներառել ավելի երկար ժամանակաշրջաններ:

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները հաշվարկվում են հաշվապահական հաշվեկշռի պարտավորությունների մեթոդի համաձայն, որը հաշվի է առնում բոլոր ժամանակային տարբերությունները, որոնք առաջանում են ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային գումարների և հարկային նպատակներով հաշվարկվող գումարների միջև, բառառությամբ այն դեպքերի, երբ այդ տարբերություններն առաջացել են գուղվիլի նախնական ճանաչման ժամանակ կամ կազմակերպությունների միավորում չհանդիսացող գործառնություններից առաջացող ակտիվների կամ պարտավորությունների դեպքում և ինչը առաջացման պահին չի ազդում ոչ հաշվապահական, և ոչ էլ հարկման նպատակով հաշվարկվող շահույթի վրա:

Հետաձգված հարկային ակտիվ ճանաչվում է միայն այն չափով, որքանով հավանական է, որ ապագայում առկա կլինի հարկման ենթակա շահույթ, որի հաշվին կարող են օգտագործվել ժամանակավոր տարբերությունները: Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները հաշվարկվում են այն հարկային դրույքով, որը ենթադրվում է, որ կգործի ակտիվների իրացման և պարտավորությունների մարման ժամանակ՝ հիմնվելով տվյալ ժամանակաշրջանի կամ հաշվետու ժամանակաշրջանի փաստացի գործող դրույքների վրա:

Հետաձգված հարկային ակտիվներ և պարտավորություններ առաջանում են նաև այն ժամանակավոր տարբերությունների գծով, որոնք առաջանում են դուստր, ասոցիացված կամ համատեղ կազմակերպություններում ներդրումներից, բացի այն դեպքերից, երբ ժամանակավոր տարբերությունների իրացման ժամկետները կառավարվում են մայր կազմակերպության կողմից, և հավանական է, որ դրանք մոտ ապագայում չեն իրացվի:

ՀՀ-ում Ընկերություններն իրենց գործունեության ընթացքում վճարում են նաև այլ հարկեր: Այդ հարկերը ներառված են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության այլ ծախսերում:

4.5 Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները ընդգրկում են կանխիկ դրամ և ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջներ, որոնք կարող են փոխարկվել կանխիկի կարճ ժամանակամիջոցում և չեն ենթարկվում արժեքի փոփոխման զգալի ռիսկի:

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով:

4.6 Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ

Իր բնականոն գործունեության ընթացքում Ընկերությունն օգտագործում է բանկերում տարբեր ժամանակաշրջանների համար բացված ընթացիկ և ավանդային հաշիվներ: Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջների գումարները նվազեցվում են արժեզրկումից պահուստների գումարներով:

4.7 Ֆինանսական գործիքներ

Ընկերությունը ֆինանսական ակտիվները և պարտավորություններն իր հաշվեկշռում ճանաչում է այն և միայն այն դեպքում, երբ նա դառնում է գործիքի պայմանագրային կողմ: Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների սովորական բնույթ կրող առք ու վաճառքների դեպքում դրանք ձևակերպվում են գործարքի օրվա ամսաթվով: Սովորական բնույթ կրող ձեռք բերումների դեպքում, երբ ֆինանսական գործիքը հետագայում պետք է չափվի իրական արժեքով, պայմանագրի օրվա և գործարքի օրվա միջև ընկած ժամանակամիջոցում այն հաշվառվում է նույն սկզբունքով, ինչ որ ձեռք բերված գործիքների դեպքում:

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները սկզբնական ճանաչման ժամանակ չափվում են իրական արժեքով, գումարած գործարքի հետ կապված ցանկացած ծախսումները, բացի ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքների:

Սկզբնական ճանաչումից հետո բոլոր ֆինանսական պարտավորությունները, բացի ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքների (ներառված նաև առևտրային նպատակներով պահվող գործիքները), հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Սկզբնական ճանաչումից հետո ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքները հաշվառվում են իրական արժեքով:

Ընկերության կողմից ֆինանսական ակտիվները դասակարգվում են հետևյալ կատեգորիաների. դեբիտորական պարտքեր, ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ, մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ և վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ: Ներդրումների նման դասակարգումը կատարվում է դրանց ձեռքբերման պահին՝ Ընկերության ղեկավարության կողմից սահմանված գնահատումների հիման վրա՝ հաշվի առնելով ձեռքբերման նպատակները: Ընկերությունը սահմանում է իր ֆինանսական ակտիվների դասակարգումը սկզբնական ճանաչումից հետո և անհրաժեշտության և հնարավորության դեպքում՝ կատարում է վերագնահատում յուրաքանչյուր ֆինանսական տարվա ավարտից հետո:

Դեբիտորական պարտքեր

Դեբիտորական պարտքերը սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով՝ գումարած գործարքից ծախսումները: Այնուհետև, դեբիտորական պարտքերը չափվում են ամորտիզացված արժեքով: Դեբիտորական պարտքերի գումարները նվազեցվում են դրանց գծով արժեզրկումից պահուստների գումարներով:

Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ

Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումները ֆինանսական ակտիվներ են՝ ֆիքսված կամ որոշելի վճարումներով և ֆիքսված մարման ժամկետով ներդրումները դասակարգվում են որպես մինչև մարման ժամկետը պահվող, երբ Ընկերությունը հաստատապես մտադրված է և հնարավորություն ունի պահել այդ ներդրումները մինչև դրանց մարման ժամկետի լրանալը: Եթե Ընկերության կողմից իրականացվում է մարման ժամկետին ոչ մոտ ակտիվների էական գումարի վաճառք, ապա ամբողջ դասը վերադասակարգվում է որպես վաճառքի համար մատչելի: Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը՝ համաձայն դրանց գծով արժեզրկումից պահուստները:

4.8 Ֆինանսական ակտիվների արժեզրկում

Յուրաքանչյուր հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվով Ընկերությունն իրականացնում է արժեզրկման գնահատում ֆինանսական ակտիվների կամ ֆինանսական ակտիվների խմբի համար:

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ակտիվներ

Ֆինանսական ակտիվը կամ ֆինանսական ակտիվների խումբը արժեզրկվում է և արժեզրկումից կորուստը ճանաչվում է միայն այն դեպքում, եթե կա օբյեկտիվ վկայություն արժեզրկման մասին՝ որպես ակտիվի նախնական ճանաչումից հետո կատարված մեկ կամ մի քանի իրադարձությունների («ծախսային իրադարձություն») արդյունք, և երբ այդ իրադարձությունը կամ իրադարձություններն ազդեցություն ունեն ֆինանսական ակտիվի կամ ակտիվների խմբի ակնկալվող ապագա դրամական հոսքերի վրա, որոնք կարելի է արժանահավատորեն չափել:

Ընկերությունը սկզբից գնահատում է արժեզրկման օբյեկտիվ պայմանների գոյությունը անհատական գնահատման արդյունքում այն ակտիվների համար, որոնք անհատապես էական են և հետո անհատական կամ խմբային գնահատումների արդյունքում այն ֆինանսական ակտիվների համար, որոնք անհատապես էական չեն: Անհատական գնահատման արդյունքում արժեզրկման օբյեկտիվ գոյությունը հաստատելուց կամ ժխտելուց հետո ակտիվները դասակարգվում են վարկային ռիսկի նմանատիպ բնույթ ունեցող խմբերում՝ խմբային գնահատում իրականացնելու նպատակով: Այն ակտիվները, որոնց գծով անհատական գնահատման արդյունքում ձևավորվել են արժեզրկումից պահուստներ, չեն ներառվում վերոհիշյալ խմբերում:

Երբ առկա է վկայություն ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվի արժեզրկման վերաբերյալ, արժեզրկման պահուստի գումարը որոշվում է որպես ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի և այդ ֆինանսական գործիքի սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով զեղչված դրամական միջոցների ակնկալվող ապագա հոսքերի (բացառությամբ վարկի հետ կապված ապագա ծախսերի) ներկա արժեքի միջև տարբերություն: Ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը նվազեցվում է արժեզրկման պահուստի միջոցով, արժեզրկումից ծախսը արտացոլվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում:

Եթե հետագա ժամանակաշրջանում, արժեզրկումից կորուստը նվազում է և այդ նվազեցումը կարող է օբյեկտիվորեն կապվել արժեզրկումի ճանաչումից հետո առաջացող որևէ իրադարձության հետ, ապա նախկինում ճանաչված արժեզրկումից կորուստը հակադարձվում է: Արժեզրկումից կորստի որևէ հետագա հակադարձում ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում, այն դեպքում, երբ ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը գերազանցում է հակադարձման ամսաթվով իր հակադարձված արժեքին:

4.9 Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների ապաճանաչում

Ֆինանսական ակտիվներ

Ֆինանսական ակտիվը (կամ ֆինանսական ակտիվի մի մասը, կամ ֆինանսական ակտիվների խմբի մի մասը) ապաճանաչվում է, երբ.

- վերանում է ակտիվից դրամական հոսքեր ստանալու պահանջի իրավունքը,
- Ընկերությունը փոխանցում է ակտիվից դրամական հոսքեր ստանալու պահանջի իրավունքը, կամ պահպանում է այդ իրավունքը, բայց պարտավորվում է ստացված գումարներն ամողջությամբ և ժամանակին փոխանցել երրորդ կողմին՝ փոխանցման համաձայնագրի համաձայն,
- և Ընկերությունը կամ (ա) փոխանցում է ակտիվի գծով բոլոր ռիսկերի և օգուտների զգալի մասը, կամ (բ) չի փոխանցում, և չի պահպանում ակտիվի գծով բոլոր ռիսկերի և օգուտների զգալի մասը, այլ փոխանցում է ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը:

Եթե Ընկերությունը փոխանցում է ակտիվից դրամական հոսքեր ստանալու պահանջի իրավունքը և չի փոխանցում, և չի պահպանում ակտիվի գծով բոլոր ռիսկերի և օգուտների զգալի մասը, և չի փոխանցում ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը, ապա ակտիվը հաշվառվում է Ընկերության շարունակվող մասնակցության համապատասխան ֆինանսական ակտիվում: Երբ շարունակվող մասնակցությունը ձեռք է բերում փոխանցվող ակտիվի երաշխիքային ապահովման ձև, ապա այդպիսի մասնակցության չափը համարվում է հետևյալ երկու մեծություններից նվազագույնը՝ ակտիվի հաշվեկշռային արժեք կամ Ընկերության կողմից փոխհատուցվելիք առավելագույն գումար:

Երբ շարունակվող մասնակցությունը ձեռք է բերում փոխանցվող ակտիվի դուրսգրված վաճառքի և/կամ գնման օպցիոնի ձև (ներառյալ դրամային և նման պայմաններով օպցիոնները), մասնակցության չափը որոշվում է այն գումարի չափով, որով Ընկերությունը կարող է հետ գնել փոխանցվող ակտիվը, բացառությամբ իրական արժեքով գնահատված դուրսգրված վաճառքի օպցիոնի (ներառյալ դրամային և նման պայմաններով օպցիոնները), երբ շարունակվող մասնակցության չափը համարվում է հետևյալ երկու մեծություններից նվազագույնը՝ փոխանցվող ակտիվի իրական արժեքը կամ օպցիոնի կատարման գինը:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Ֆինանսական պարտավորությունն ապաճանաչվում է, երբ այն մարվում է, չեղյալ է համարվում կամ լրացել է դրա ուժի մեջ մնալու ժամկետը:

Փոխառուի և փոխատուի միջև պարտքային գործիքների փոխանակումը, որոնց պայմաններն էականորեն տարբերվում են միմյանցից, կամ կատարվում է գործող պարտքային գործիքի պայմանների էական փոփոխություն, իրենից ներկայացնում է հին պարտքի մարում, որը պետք է հանգեցնի այդ պարտքի ապաճանաչմանը և նոր պարտքային գործիքի ճանաչմանը, իսկ տարբերությունը համապատասխան

հաշվեկշռային հաշվի հետ ձևակերպվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում:

4.10 Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցները ներկայացված են սկզբնական արժեքի և կուտակված մաշվածության տարբերությամբ: Երբ ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը ավելի մեծ է նրա գնահատված փոխհատուցվող գումարից ոչ ժամանակավոր հանգամանքների պատճառով, այն անմիջապես նվազեցվում է մինչև այդ փոխհատուցվող գումարը: Մաշվածությունը հաշվարկվում է գծային մեթոդով ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում, կիրառելով հետևյալ տարեկան դրույքաչափերը՝

	Օգտակար ծառայության ժամկետ (տարիներ)	Տոկոսադրույք (%)
Համակարգիչներ և կապի միջոցներ	1	100
Տրանսպորտային միջոցներ	5	20
Գրասենյակային գույք	5	20
Այլ հիմնական միջոցներ	5	20

Անավարտ շինարարությանը պատկանող ակտիվները հաշվառվում են փաստացի ծախսերի և արժեզրկումից կորուստների տարբերությամբ: Շինարարական աշխատանքների ավարտից հետո ակտիվները փոխանցվում են հիմնական միջոցներին և հաշվառվում են իրենց մնացորդային արժեքով: Անավարտ շինարարությանը պատկանող ակտիվները չեն ամորտիզացվում քանի դեռ պատրաստ չեն օգտագործման համար:

Հիմնական միջոցների վերանորոգման և պահպանման հետ կապված ծախսումները ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում ճանաչվում են որպես ծախս՝ դրանց կատարման պահին: Ընկերությունը հիմնական միջոցի հաշվեկշռային արժեքում ճանաչում է կապիտալ բնույթի ծախսումները, երբ այդ ծախսումները կատարվում են, և եթե բավարարվում են ճանաչման չափանիշները: Այս ծախսումների մաշվածությունը հաշվարկվում է համապատասխան ակտիվի օգտակար ծառայության մնացորդային ժամկետի ընթացքում:

Հիմնական միջոցի իրացումից առաջացած օգուտ կամ վնասը որոշվում է որպես ակտիվի իրացումից գուտ մուտքերի և հաշվեկշռային արժեքի տարբերություն և հաշվառվում է գործառնական շահույթում:

4.11 Ոչ նյութական ակտիվներ

Ոչ նյութական ակտիվները բաղկացած են համակարգչային ծրագրերից:

Առանձին ձեռք բերված ոչ նյութական ակտիվները սկզբնապես ճանաչվում են ինքնարժեքով: Նախնական ճանաչումից հետո ոչ նյութական ակտիվները հաշվառվում են ինքնարժեքով՝ նվազեցնելով կուտակված ամորտիզացիան և արժեզրկումից կորուստները: Ոչ նյութական ակտիվների օգտակար ծառայությունների ժամկետները կարող են լինել որոշակի կամ անորոշ: Որոշակի օգտակար ծառայությունների ժամկետներ ունեցող ոչ նյութական ակտիվներն ամորտիզացվում են գծային հիմունքով օգտակար ծառայության ընթացքում՝ 10 տարվա ընթացքում և գնահատվում են արժեզրկման առումով, երբ առկա են արժեզրկման հատկանիշներ: Ամորտիզացիայի հաշվառման մեթոդները և ժամկետները վերանայվում են յուրաքանչյուր ֆինանսական տարվա վերջում:

Համակարգչային ծրագրերի ընթացիկ սպասարկման ծախսերը հաշվառվում են որպես ծախս դրանց կատարման ժամանակ:

4.12 Կենսաթոշակներ

Ընկերությունում, աշխատակիցների աշխատավարձի հիման վրա հաշվարկված որոշակի տոկոսը Հայաստանի Հանրապետության պետական կենսաթոշակային համակարգին փոխանցելուց բացի, այլ հատուկ կենսաթոշակային հիմնադրամ չի ձևավորվում: Նշված համակարգին հատկացումների հետ կապված ծախսերը արտացոլվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում այն ժամանակաշրջանում, որին դրանք վերաբերվում են: Բացի այդ, Ընկերությունը չունի կենսաթոշակային այլ վճարներ և հաշվեգրում պահանջող այլ նշանակալի փոխհատուցվող վճարներ:

4.13 Պահուստներ

Պահուստը ճանաչվում է, երբ Ընկերությունն ունի ներկա իրավական կամ կառուցողական պարտականություն՝ որպես անցյալ դեպքերի արդյունք, և հավանական է, որ այդ պարտականությունը մարելու նպատակով կպահանջվի տնտեսական օգուտներ մարմնավորող միջոցների արտահոսք, և պարտականության գումարը հնարավոր է արժանահավատորեն գնահատել:

4.14 Կանոնադրական կապիտալ

Կանոնադրական կապիտալ

Բաժնեմասերը դասակարգվում են որպես կապիտալ: Նոր բաժնեմասերի թողարկմանը, բացի կազմակերպությունների միավորման դեպքում թողարկվող բաժնեմասերի վերաբերող ուղղակի ծախսերը նվազեցվում են կապիտալի աճից: Երբ թողարկման արդյունքում ստացված գումարների իրական արժեքը գերազանցում է բաժնեմասերի անվանական արժեքը, տարբերությունը հաշվառվում է որպես հավելավճար:

Գնված սեփական բաժնեմասեր

Երբ Ընկերությունը գնում է Ընկերության բաժնեմասերը, սեփական կապիտալը նվազեցվում է վճարված գումարի չափով, ներառյալ գործառնությանը բնորոշ բոլոր ծախսերը՝ նվազեցված հարկերով, մինչև գործարքի չեղյալ համարվելը կամ վերաթողարկումը: Երբ գնված բաժնեմասերը վաճառվում են երրորդ կողմին կամ վերաթողարկվում են, ստացված գումարները ներառվում են կապիտալում: Գնված բաժնեմասերը հաշվառվում են միջին կշռված արժեքով:

Շահաբաժիններ

Հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվով շահաբաժինները դուրս են գրվում կապիտալից և ճանաչվում են որպես պարտավորություն, միայն երբ դրանք հաստատվում են հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվով կամ մինչև այդ: Մինչև հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթիվը հայտարարված կամ հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվից հետո, բայց մինչև ֆինանսական հաշվետվությունների հրապարակման ամսաթիվը հայտարարված կամ հաստատված շահաբաժինները բացահայտվում են:

4.15 Հաշվանցում

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները, եկամուտներն ու ծախսերը հաշվեկշռում ներկայացվում են հաշվանցված, եթե գոյություն ունի օրենսդրորեն հաստատված իրավունք իրականացնելու հաշվառված գումարների հաշվանցում, ինչպես նաև մտադրություն իրականացնելու հաշվանցում կամ միաժամանակ իրացնելու ակտիվը և մարելու պարտավորությունը:

5 Կարևորագույն հաշվապահական գնահատումներ և դատողություններ

ՖՀՄՍ համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը պահանջում է, որ Ընկերության ղեկավարությունը կատարի կարևորագույն հաշվապահական գնահատումներ, դատողություններ և ենթադրություններ, որոնք ազդեցություն են թողնում ֆինանսական հաշվետվությունների ամսաթվի դրությամբ ակտիվների և պարտավորությունների ներկայացվող գումարների, ինչպես նաև հաշվետու ժամանակաշրջանի եկամուտների և ծախսերի վրա: Գնահատումները և դրանց հետ կապված ենթադրությունները, հիմնված պատմական փորձի և այլ գործոնների վրա, հիմք են հանդիսանում դատողություններ անելու այն ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների վերաբերյալ, որոնց արժեքը հնարավոր չէ որոշել այլ վստահելի աղբյուրներից: Ամեն դեպքում, չնայած գնահատումները հիմնվում են ղեկավարության կողմից ընթացիկ իրադարձությունների լավագույն պատկերացումների վրա, փաստացի արդյունքները վերջին հաշվով կարող են տարբերվել կատարված գնահատումներից:

Ներկայացվող ֆինանսական հաշվետվությունների առումով նշանակալից դատողությունները և գնահատումները ներկայացվում են ստորև:

Ապահովագրության պայմանագրերի գծով պարտավորություններ

Ապահովագրության պայմանագրերի համար գնահատումները պետք է կատարվեն ինչպես հաշվեկշռի ամսաթվի դրությամբ ներկայացված ակնկալվող պահանջների վերջնական արժեքի համար, այնպես էլ այն ակնկալվող պահանջների արժեքի համար, որոնք տեղի են ունեցել, սակայն դեռևս չեն ներկայացվել հաշվեկշռի ամսաթվի դրությամբ (ՏՉՊՊ): Պահանջների վերջնական արժեքը հստակորեն որոշելու համար կարող է զգալի ժամանակ պահանջվել և որոշ պայմանագրերի դեպքում, տեղի ունեցած, սակայն չներկայացված պահանջները կազմում են հաշվեկշռի պարտավորությունների մեծ մասը:

Այս գնահատումների հիմքում ընկած հիմնական ենթադրությունը կայանում է նրանում, որ Ընկերության անցյալ պահանջները կարող են օգտագործվել պահանջների հետագա զարգացումը և, հետևաբար նաև, պահանջների վերջնական արժեքը կանխատեսելու համար: Որպես այդպիսին, այս մեթոդներն արտացոլում են վճարված և տեղի ունեցած վնասները, յուրաքանչյուր պահանջի գծով միջին ծախսերը, նախորդ տարիներում հետազոտված պահանջների քանակը և ակնկալվող վնասաբերության ցուցանիշները: Պահանջների պատմական զարգացումը հիմնականում վերլուծվում է տվյալ տարվա համար, սակայն կարող է նաև վերլուծվել աշխարհագրական տարածքից ելնելով, ինչպես նաև ըստ նշանակալի ապահովագրական դասերի: Հիմնական դժվարությունը կայանում է նրանում, որ Հայաստանի ապահովագրական շուկան համեմատաբար նոր է և անկայուն, այդուամենայնիվ, գրեթե անհնար է կատարել ապագա գնահատումներ՝ հիմնվելով պատմական տվյալների վրա:

Ընկերությունը գնահատում է ներկայացված պահանջները «դեպք-առ-դեպք» մեթոդով, բացառությամբ ապահովագրության այն դասերի համար, որտեղ պահանջների՝ հաշվետու ամսվա և դրան նախորդող տասնմեկ ամիսների միջին ամսական քանակը հիսուն և ավելի է, և պահանջների հատուցումների չափերն այդ ամիսների ընթացքում էականորեն չեն տատանվել: Նման դասերի համար օգտագործվում է «միավոր պահանջի հատուցման միջին չափի» գնահատում: ՏՉՊՊ-ն գնահատվում է՝ օգտագործելով վիճակագրական մեթոդներ, որոնք հիմնվում են անցյալ տարիների պատմական տվյալների վրա:

Դեբիտորական պարտքերի գծով արժեզրկումից պահուստներ

Ընկերությունը գնահատում է խնդրահարույց դեբիտորական պարտքերը յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի համար՝ պարզելու համար, թե արդյոք անհրաժեշտ է արժեզրկման պահուստ ձևավորել ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում: Մասնավորապես, դեկավարության դատողությունն անհրաժեշտ է ապագա դրամական հոսքերի գումարը և պարբերականությունը գնահատելու համար, երբ անհրաժեշտ է պահանջվող պահուստի չափը որոշել: Նման գնահատումները հիմնված են որոշ գործոնների շուրջ ենթադրությունների վրա և ներկա արդյունքները կարող են տարբերվել՝ հանգեցնելով պահուստում հետագա փոփոխությունների:

Նշանակալի դեբիտորական պարտքերի համար անհատական ստեղծված հատուկ պահուստներից բացի, Ընկերությունը նաև ստեղծում է արժեզրկման խմբային պահուստներ այն ռիսկերի գծով, որոնք չնայած որ անհատապես չեն գնահատվել, սակայն պարունակում են չվճարման ավելի մեծ ռիսկ, քան սկզբնապես որոշվել էր: Սա հաշվի է առնում այնպիսի գործոնների ազդեցությունը, ինչպիսիք են վատթարացումը երկրի և արդյունաբերության ռիսկում և տեխնոլոգիական հնացումը, ինչպես նաև բացահայտված կառուցվածքային թերությունները կամ դրամական հոսքերի նվազումները:

Ներդրումային արժեթղթերի դասակարգում

Ընկերության ներդրումային արժեթղթերը ներառում են պետական պարտատոմսեր: Սկզբնական ճանաչման ժամանակ Ընկերությունը դասակարգում է արժեթղթերը որպես մինչև մարման ժամկետը պահվող ֆինանսական ակտիվներ:

Փոխկապակցված կողմերի հետ գործառնություններ

Ընկերությունն իր գործունեության ընթացքում իրականացնում է գործառնություններ փոխկապակցված կողմերի հետ: Գործող շուկայի բացակայության դեպքում Ընկերությունը կատարում է դատողություններ գործառնությունների շուկայական կամ ոչ շուկայական բնույթի վերաբերյալ: Դատողությունները հիմնվում են մմանատիպ գործառնությունների, ինչպես նաև արդյունավետ դրույքների վերլուծությունների վրա:

Հարկային օրենսդրություն

ՀՀ հարկային օրենսդրությունը ենթակա է տարակարծիք մեկնաբանությունների: Տես 26 ծանոթագրությունը:

6 Հիմնական միջոցներ

Հազար ՀՀ դրամ

	Համակարգ- չային տեխնիկա և կապի միջոցներ	Փոխադրա միջոցներ	Գրասեն- յակային սարքա- վորումներ	Այլ հիմնական միջոցներ	Ընդամենը
ՄԿՋԲՆԱԿԱՆ ԱՐԺԵՔ					
2008թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	6,282	-	5,989	210	12,481
Ավելացում	2,447	-	705	-	3,152
Օտարում	(2,000)	-	(33)	-	(2,033)
2008թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	6,729	-	6,661	210	13,600
Ավելացում	-	-	145	-	145
Օտարում	(420)	-	(86)	-	(506)
2009թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	6,309	-	6,720	210	13,239
Ավելացում	7,445	18,760	3,519	-	29,724
2010թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	13,754	18,760	10,239	210	42,963
ԿՈՒՏԱԿՎԱԾ ՄԱՇՎԱԾՈՒԹՅՈՒՆ					
2008թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	6,026	-	3,370	80	9,476
Հատկացումներ	1,623	-	1,177	43	2,843
Օտարում	(1,784)	-	(33)	-	(1,817)
2008թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	5,865	-	4,514	123	10,502
Հատկացումներ	835	-	1,287	42	2,164
Օտարում	(420)	-	(86)	-	(506)
2009թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	6,280	-	5,715	165	12,160
Հատկացումներ	1,435	936	742	42	3,155
2010թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	7,715	936	6,457	207	15,315
ՄՆԱՑՈՐԴԱՅԻՆ ԱՐԺԵՔ					
2010թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	6,039	17,824	3,782	3	27,648
2009թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	29	-	1,005	45	1,079
2008թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	864	-	2,147	87	3,098

Ամբողջությամբ մաշված ակտիվներ

2010թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հիմնական միջոցների ցանկում ներառված ամբողջությամբ մաշված ակտիվների սկզբնական արժեքը կազմում է 11,269 հազար դրամ (2009թ. 7,855 հազար դրամ):

7 Ոչ նյութական ակտիվներ

Հազար ՀՀ դրամ	Համակարգչային ծրագրեր	Ընդամենը
ՄԿՁԲՆԱԿԱՆ ԱՐԺԵՔ		
Սկզբնական արժեք 2008թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	1,360	1,360
Ավելացում	4,200	4,200
2008թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	5,560	5,560
Ավելացում	-	-
2009թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	5,560	5,560
Ավելացում	-	-
2010թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	5,560	5,560
ԱՄՈՐՏԻՋԱՑԻԱ		
2008թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	264	264
Մասհանումներ	272	272
2008թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	536	536
Մասհանումներ	1,112	1,112
2009թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,648	1,648
Մասհանումներ	1,112	1,112
2010թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2,760	2,760
ՄՆԱՑՈՐԴԱՅԻՆ ԱՐԺԵՔ		
2010թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2,800	2,800
2009թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	3,912	3,912
2008թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	5,024	5,024

Ամբողջությամբ մաշված ակտիվներ

2010թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ոչ նյութական ակտիվների ցանկում ներառված ամբողջությամբ մաշված ակտիվների սկզբնական արժեքը կազմում է 660 հազար դրամ (2009թ. ոչինչ):

8 Այլ ակտիվներ

Հազար ՀՀ դրամ	2010	2009	2008
Կանխավճարներ և այլ դեբիտորներ	995	1,737	76
Հաշվարկներ աշխատակիցների հետ	-	-	42
Կանխավճարներ այլ հարկերի գծով	4,834	4,149	2,162
Այլ	2,201	488	298
Ընդամենը այլ ակտիվներ	8,030	6,374	2,578

Հետևյալ աղյուսակը ներկայացնում է տվյալ ժամանակաշրջանի համար հետաձգված ձեռքբերման ծախսերի համադրումը.

Հազար ՀՀ դրամ	Ընդամենը
2008թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	-
Հետաձգված ձեռքբերման ծախսեր	14,350
Ծախսի ճանաչում	(4,877)
2008թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	9,473
Հետաձգված ձեռքբերման ծախսեր	15,976
Ծախսի ճանաչում (Ծանոթ. 22)	(19,630)
2009թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	5,819
Հետաձգված ձեռքբերման ծախսեր	60,537
Ծախսի ճանաչում (Ծանոթ. 22)	(13,216)
2010թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	53,140

10 Ապահովագրության գծով դեբիտորական պարտքեր

Հազար ՀՀ դրամ	2010	2009	2008
Պահանջներ ապահովադիրների նկատմամբ	78,617	17,059	459
Սուբրոգացիա	4,979	9,184	5,271
Ապահովագրության գծով այլ դեբիտորներ	69	118	153
Արժեզրկումից պահուստ	(6,556)	(2,051)	(297)
Ընդամենը ապահովագրության գծով դեբիտորական պարտքեր	77,109	24,310	5,586

Տարվա ընթացքում արժեզրկումից պահուստի շարժը ապահովագրության գծով դեբիտորական պարտքերի գծով հետևյալն է.

Հազար ՀՀ դրամ	
2008թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	-
Տարվա ծախս	9,921
Դուրս գրում	(9,624)
2008թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	297
Տարվա ծախս	5,827
Դուրս գրում	(4,073)
2009թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2,051
Տարվա ծախս	9,856
Դուրս գրում	(3,551)
2010թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	6,556

11 Ֆինանսական հաստատությունների նկատմամբ պահանջներ

Հազար ՀՀ դրամ	2010	2009	2008
Ավանդներ	1,807,974	1,576,027	968,151
Ընդամենը պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	1,807,974	1,576,027	968,151

2010թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական կազմակերպություններում ավանդները՝ 684,230 հազար դրամ գումարով (38%) կենտրոնացված են 3 բանկերում (2009թ.՝ 607,618 հազար դրամ (39%) կենտրոնացված 3 բանկերում):

12 Մինչև մարման ժամկետը պահվող արժեթղթեր

Հազար ՀՀ դրամ	2010	2009	2008
Չգնանշվող ներդրումներ			
ՀՀ ֆինանսների նախարարության կողմից թողարկված արժեթղթեր	99,598	87,112	82,720
Ընդամենը ներդրումներ	99,598	87,112	82,720

Ընկերությունը տարվա ընթացքում ամորտիզացված արժեքով չափվող որևէ ֆինանսական ակտիվ չի վերադասակարգել որպես իրական արժեքով չափվող (2009թ. նույնպես):

Մինչև մարման ժամկետը պահվող արժեթղթերն ըստ արդյունավետ տոկոսադրույքների և ժամկետների ներառում են.

Հազար ՀՀ դրամ		2010		2009		2008
	%	Ժամկետ	%	Ժամկետ	%	Ժամկետ
ՀՀ ֆինանսների նախարարության կողմից թողարկված արժեթղթեր	8.65-9.26	2011	9,25	2011	7.85	2009

Մինչև մարման ժամկետը պահվող արժեթղթերը ըստ անվանական արժեքի և գեղջատոկոսի, հետևյալն են.

Հազար ՀՀ դրամ	2010	2009	2008
Անվանական արժեք	100,000	87,400	83,000
Չեղջատոկոս	(402)	(288)	(280)
Ընդամենը՝ մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ	99,598	87,112	82,720

13 Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Հազար ՀՀ դրամ	2010	2009	2008
Կանխիկ դրամական միջոցներ	3,475	1,327	399
Բանկային հաշիվներ	118,653	60,477	27,300
Ընդամենը դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	122,128	61,804	27,699

Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ վերը նշված մնացորդային արժեքները մոտավորապես հավասար են իրական արժեքներին:

2010թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 97,609 հազար դրամ գումարով (82%) հաշիվները կենտրոնացված են 3 բանկերում (2009թ. 56,397 հազար դրամ (93%) կենտրոնացված է 3 բանկերում):

14 Կապիտալ

2010թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերության գրանցված և ամբողջությամբ վճարված կանոնադրական կապիտալը կազմում էր 968,000 հազ. դրամ: Համաձայն Ընկերության կանոնադրության, կանոնադրական կապիտալը կազմված է թվով 2 բաժնեմասերից՝ համապատասխանաբար՝ 918,000 հազ. դրամ և 50,000 հազ. դրամ անվանական արժեքներով:

2010թ., 2009թ. և 2008թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերության մասնակիցներն էին.

Հազար ՀՀ դրամ	2010		2009		2008	
	Վճարված կանոնադրական կապիտալ	Բաժնեմասը վճարված կապիտալում	Վճարված կանոնադրական կապիտալ	Բաժնեմասը վճարված կապիտալում	Վճարված կանոնադրական կապիտալ	Բաժնեմասը վճարված կապիտալում
«ՈՒԳԻՈՆ» ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆԱԲԵՐԱԿԱՆ ԿՈՐՊՈՐԱՑԻԱ ՓԲԸ	918,000	94.83	918,000	94.83	474,150	94.83
Էդուարդ Արաբխանյան	50,000	5.17	50,000	5.17	25,850	5.17
	968,000	100	968,000	100	500,000	100

2010թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերության կողմից հետ գնված բաժնեմասեր չեն եղել:

Ընկերության մասնակիցները իրավունք ունեն ստանալու շահաբաժին և իրենց բաժնեմասերին համապատասխան ձայների իրավունք Ընկերության տարեկան և ընդհանուր ժողովներում:

2010թ. Ընկերությունն չի ավելացրել կանոնադրական կապիտալը (2009: 468,000 հազար դրամ):

Բաշխման ենթակա Ընկերության պահուստները սահմանափակվում են կուտակված շահույթով՝ հաշվարկված համաձայն ՀՀ օրենսդրության: Բաշխման ոչ ենթակա միջոցները ներկայացված են գլխավոր պահուստով, որը ստեղծված է համաձայն ՀՀ օրենսդրության պահանջների՝ ընդհանուր ֆինանսական ռիսկերը, ներառյալ հնարավոր կորուստները և այլ չնախատեսված ռիսկերը և ծախսերը փոխհատուցելու նպատակով: Պահուստը ստեղծվել է համաձայն Ընկերության կանոնադրության, որը նախատեսում է պահուստի ստեղծում այդ նպատակների համար ոչ պակաս քան հաշվապահական հաշվառման հաշիվներում արտացոլված կանոնադրական կապիտալի 15 %-ի չափով:

15 Ապահովագրության պայմանագրերի գծով պարտավորություններ

Հազար ՀՀ դրամ

2008

	2010			2009			2008		
	Ապահովագրության պայմանագրերի գծով պարտավորություն	Վերապահովագրական ակտիվներ	Զուտ պարտավորություններ	Ապահովագրության պայմանագրերի գծով պարտավորություն	Վերապահովագրական ակտիվներ	Զուտ պարտավորություններ	Ապահովագրության պայմանագրերի գծով պարտավորություն	Վերապահովագրական ակտիվներ	Զուտ պարտավորություններ
Չվաստակաձ ապահովագրական վճարներ	114,734	(54,319)	60,415	128,847	(55,931)	72,916	239,499	(27,983)	211,516
Տեղի ունեցած, սակայն չներկայացված պահանջներ	14,068	(9,876)	4,192	43,135	-	43,135	13,449	-	13,449
Ներկայացված պահանջներ	101,576	(98,758)	2,818	8,983	(21)	8,962	25,146	-	25,146
Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	230,378	(162,953)	67,425	180,965	(55,952)	125,013	278,094	(27,983)	250,111

Ծանոթագրության հաջորդ աղյուսակները ցույց են տալիս ապահովագրական պարտավորությունների և համապատասխան վերապահովագրական ակտիվների գծով փոփոխությունները հաշվետու ժամանակաշրջանների համար.

Չվաստակաձ ապահովագրավճարներ

Հազար ՀՀ դրամ

	Ապահովագրական պարտավորություններ	Վերապահովագրական ակտիվներ	Զուտ պարտավորություններ
2008թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	240,939	-	240,939
Ընթացիկ ժամանակաշրջանի ապահովագրավճարներ	513,013	(54,593)	458,420
Ընթացիկ ժամանակաշրջանում վաստակաձ ապահովագրավճարներ	(514,453)	26,610	(487,843)
2008թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	239,499	(27,983)	211,516
Ընթացիկ ժամանակաշրջանի ապահովագրավճարներ	260,594	(85,887)	174,707
Ընթացիկ ժամանակաշրջանում վաստակաձ ապահովագրավճարներ	(371,246)	57,939	(313,307)
2009թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	128,847	(55,931)	72,916
Ընթացիկ ժամանակաշրջանի ապահովագրավճարներ	221,434	(87,368)	134,066
Ընթացիկ ժամանակաշրջանում վաստակաձ ապահովագրավճարներ	(235,547)	88,980	(146,567)
2010թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	114,734	(54,319)	60,415

Պահանջների պահուստ

Հազար ՀՀ դրամ

	Ապահովագրության պայմանագրերի գծով պարտավորություններ	Վերապահովագրա կան ակտիվներ	Զուտ պարտավորություններ
Տեղի ունեցած, սակայն չներկայացված պահանջներ	7,281	-	7,281
Ներկայացված պահանջներ	3,771	-	3,771
2008թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	11,052	-	11,052
ՆՉՊՊ և ՏՉՊՊ ընդհանուր փոփոխություն	(105,929)	-	(105,929)
Վճարված հատուցումներ	133,472	-	133,472
2008թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	38,595	-	38,595
Տեղի ունեցած, սակայն չներկայացված պահանջներ	13,449	-	13,449
Ներկայացված պահանջներ	25,146	-	25,146
2008թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	38,595	-	38,595
ՆՉՊՊ և ՏՉՊՊ ընդհանուր փոփոխություն	(411,163)	365,475	(45,688)
Վճարված հատուցումներ	424,686	(365,496)	59,190
2009թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	52,118	(21)	52,097
Տեղի ունեցած, սակայն չներկայացված պահանջներ	43,135	-	43,135
Ներկայացված պահանջներ	8,983	(21)	8,962
2009թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	52,118	(21)	52,097
ՆՉՊՊ և ՏՉՊՊ ընդհանուր փոփոխություն	93,099	(109,805)	(16,706)
Վճարված հատուցումներ	(29,573)	1,192	(28,381)
2010թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	115,644	(108,634)	7,010
Տեղի ունեցած, սակայն չներկայացված պահանջներ	14,068	(9,876)	4,192
Ներկայացված պահանջներ	101,576	(98,758)	2,818
2010թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	115,644	(108,634)	7,010

16 Ապահովագրության գծով կրեդիտորական պարտքեր

Հազար ՀՀ դրամ	2010	2009	2008
Ապահովադիրներին վճարվելիք գումարներ	271	365	7,926
Վերապահովագրողներին վճարվելիք գումարներ	59,598	43,696	19,981
Գործակալներին, բրոքերներին և միջնորդներին վճարվելիք գումարներ	1,885	12	-
Ընդամենը ապահովագրության գծով կրեդիտորական պարտքեր	61,754	44,073	27,907

17 Այլ պարտավորություններ

«ՈԱՍԿՈ» Ապահովագրական Սահմանափակ Պատասխանատվությամբ Ընկերություն

Հազար ՀՀ դրամ	2010	2009	2008
Վճարվելիք գումարներ	4,821	1,578	1,656
Ստացված կանխավճարներ	473,463	16,239	13,989
Պարտավորություններ հարկերի գծով՝ բացառությամբ շահութահարկի	7,429	-	47
Ապագա ժամանակաշրջանի եկամուտներ	4,094	-	-
Պարտավորություններ անձնակազմի նկատմամբ	11,626	4,877	5,389
Ընդամենը այլ պարտավորություններ	501,433	22,694	21,081

2010թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ստացված կանխավճարներում ներառված են ԱՊՊԱ պայմանագրերի գծով ստացված կանխավճարները:

Ապագա ժամանակաշրջանի եկամուտները վերաբերում են հետաձգված վերաապահովագրության միջնորդավճարներին, որոնց շարժը ներկայացված է ստորև.

Հազար ՀՀ դրամ	Ընդամենը
2008թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	-
Հետաձգված վերաապահովագրության միջնորդավճարներ Եկամուտի ճանաչում	-
2008թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	-
Հետաձգված վերաապահովագրության միջնորդավճարներ Եկամուտի ճանաչում (Ծանոթ. 19)	-
2009թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	-
Հետաձգված վերաապահովագրության միջնորդավճարներ Եկամուտի ճանաչում (Ծանոթ. 19)	4,261 (167)
2010թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	4,094

18 Ապահովագրավճարներ

Հազար ՀՀ դրամ	Դժբախտ պատահարներ	Ցամաքային տրանսպորտ	Բեռներ	Գույքին հասցված այլ վնասներ	Ցամաքային տրանսպորտի օգտագործումից բխող պատասխանատվություն	Ընդհանուր պատասխանատվություն	Ֆինանսական վնասներ	Աջակցություն	2010 Ընդամենը
Համախառն ապահովագրավճարներ	16,315	39,510	52,068	39,567	3,494	11,730	38,112	20,638	221,434
Փոփոխություն չվաստակած ապահովագրավճարների համախառն պահուստում	(3,317)	27,600	3,461	(3,995)	1,234	(5,261)	(4,988)	(621)	14,113
Համախառն ապահովագրավճարների գծով հասույթ	12,998	67,110	55,529	35,572	4,728	6,469	33,124	20,017	235,547
Վերաապահովագրողներին փոխանցված ապահովագրավճարներ	(661)	-	(11,702)	(17,173)	(921)	(10,045)	(37,535)	(9,331)	(87,368)
Վերաապահովագրողների մասը չվաստակած ապահովագրավճարների համախառն պահուստի փոփոխությունում	292	(26)	(9,694)	(3,710)	388	5,268	5,894	(24)	(1,612)
Փոխանցված վաստակած ապահովագրավճարներ	(369)	(26)	(21,396)	(20,883)	(533)	(4,777)	(31,641)	(9,355)	(88,980)
Ապահովագրավճարների գծով զուտ հասույթ	12,629	67,084	34,133	14,689	4,195	1,692	1,483	10,662	146,567

Հազար ՀՀ դրամ	Դժբախտ պատահարներ	Ցամաքային տրանսպորտ	Բեռներ	Գույքին հասցված այլ վնասներ	Ցամաքային տրանսպորտի օգտագործումից բխող պատասխանատվություն	Ընդհանուր պատասխանատվություն	Ֆինանսական վնասներ	Աջակցություն	2009 Ընդամենը
Համախառն ապահովագրավճարներ	9,459	91,448	57,561	39,043	3,587	6,293	32,881	20,322	260,594
Փոփոխություն չվաստակած ապահովագրավճարների համախառն պահուստում	2,975	139,593	(3,085)	(7,011)	(1,457)	(1,704)	(18,755)	96	110,652
Համախառն ապահովագրավճարների գծով հասույթ	12,434	231,041	54,476	32,032	2,130	4,589	14,126	20,418	371,246
Վերաապահովագրողներին փոխանցված ապահովագրավճարներ	(120)	(480)	(12,987)	(27,197)	-	(4,519)	(30,415)	(10,169)	(85,887)
Վերաապահովագրողների մասը չվաստակած ապահովագրավճարների համախառն պահուստի փոփոխությունում	(459)	(533)	2,285	6,408	-	1,650	18,476	121	27,948
Փոխանցված վաստակած ապահովագրավճարներ	(579)	(1,013)	(10,702)	(20,789)	-	(2,869)	(11,939)	(10,048)	(57,939)
Ապահովագրավճարների գծով զուտ հասույթ	11,855	230,028	43,774	11,243	2,130	1,720	2,187	10,370	313,307

19 Վերաապահովագրության միջնորդավճարների գծով զուտ եկամուտ

Հազար ՀՀ դրամ	2010	2009
Բեռներ	1	-
Գույքին հասցված այլ վնասներ	11	-
Ընդհանուր պարտավորություն	31	-
Ֆինանսական վնասներ	124	-
Ընդամենը	167	-

20 Ներդրումային եկամուտ

Հազար ՀՀ դրամ	2010	2009
Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջներից տոկոսային եկամուտ	134,229	91,241
Մինչև մարման ժամկետը պահվող արժեթղթերից տոկոսային եկամուտ	8,676	7,449
Այլ տոկոսային եկամուտ	-	62
Ընդամենը ներդրումային եկամուտ	142,905	98,752

21 Ապահովագրական հատուցումներ

Հազար ՀՀ դրամ	Դժբախտ պատահարներ	Ցամաքային տրանսպորտ	Բեռներ	Ցամաքային տրանսպորտի օգտագործումից բխող պատասխանատվություն	Ընդհանուր պատասխանատվություն	Ֆինանսական վնասներ	Աջակցություն	2010 Ընդամենը
Ընթացիկ տարվա հատուցումներ	1,159	21,992	144	4,889	-	-	1,389	29,573
Փոփոխություն տեղի ունեցած, սակայն չներկայացված պահանջների պահուստում	109	(4,827)	14	441	-	(25,288)	484	(29,067)
Փոփոխություն ներկայացված, սակայն չկարգավորված պահանջների պահուստում	655	(6,794)	-	-	-	98,758	(26)	92,593
Ապահովագրական հատուցումներ	1,923	10,371	158	5,330	-	73,470	1,847	93,099
Ընթացիկ տարվա հատուցումներում վերապահովագրողի մաս	-	-	-	-	-	-	(1,192)	(1,192)
Տեղի ունեցած, սակայն չներկայացված պահանջների պահուստում վերապահովագրողի մասի փոփոխություն	-	-	-	-	-	(9,876)	-	(9,876)
Ներկայացված, սակայն չկարգավորված պահանջների պահուստում վերապահովագրողի մասի փոփոխություն	-	-	-	-	-	(98,758)	21	(98,737)
Ապահովագրական հատուցումներում վերապահովագրողի մաս	-	-	-	-	-	(108,634)	(1,171)	(109,805)
Զուտ ապահովագրական հատուցումներ	1,923	10,371	158	5,330	-	(35,164)	676	(16,706)

Հազար ՀՀ դրամ	Դժբախտ պատահարներ	Ցամաքային տրանսպորտ	Բեռներ	Ցամաքային տրանսպորտի օգտագործումից բխող պատասխանատվություն	Ընդհանուր պատասխանատվություն	Ֆինանսական վնասներ	Աջակցություն	2009 Ընդամենը
Ընթացիկ տարվա հատուցումներ	724	53,327	-	477	-	351,644	4,991	411,163
Փոփոխություն տեղի ունեցած, սակայն չներկայացված պահանջների պահուստում	114	(5,620)	(25)	(90)	-	35,164	143	29,686
Փոփոխություն ներկայացված, սակայն չկարգավորված պահանջների պահուստում	414	(16,060)	-	(543)	-	-	26	(16,163)
Ապահովագրական հատուցումներ	1,252	31,647	(25)	(156)	-	386,808	5,160	424,686
Ընթացիկ տարվա հատուցումներում վերապահովագրողի մաս	-	-	(211)	-	(9,629)	(351,644)	(3,991)	(365,475)
Տեղի ունեցած, սակայն չներկայացված պահանջների պահուստում վերապահովագրողի մասի փոփոխություն	-	-	-	-	-	-	-	-
Ներկայացված, սակայն չկարգավորված պահանջների պահուստում վերապահովագրողի մասի փոփոխություն	-	-	-	-	-	-	(21)	(21)
Ապահովագրական հատուցումներում վերապահովագրողի մաս	-	-	(211)	-	(9,629)	(351,644)	(4,012)	(365,496)
Զուտ ապահովագրական հատուցումներ	1,252	31,647	(236)	(156)	(9,629)	35,164	1,148	59,190

22 Չեզոքերման ծախսեր

Հազար ՀՀ դրամ	2010	2009
Գժրախտ պատահարներ	1,535	1,334
Ցամաքային տրանսպորտ	6,634	13,113
Բեռներ	19	58
Գույքին հասցված այլ վնասներ	337	193
Պատասխանատվություն	-	7
Աջակցություն	4,691	4,925
Ընդամենը ճեզոքերման ծախսեր	13,216	19,630

23 Այլ գործառնական և վարչական ծախսեր

Հազար ՀՀ դրամ	2010	2009
Անձնակազմի գծով ծախսեր	98,833	70,855
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների պահպանման ծախսեր	3,762	2,465
Գովազդի ծախսեր	14,507	718
Գործողման ծախսեր	519	-
Կապի և հաղորդակցման միջոցների գծով ծախսեր	4,313	3,895
Վարձակալության ծախսեր	7,636	7,155
Հարկեր, (բացառությամբ շահութահարկի) և տուրքեր	3,365	2,926
Խորհրդատվական և այլ ծառայությունների գծով ծախսեր	2,010	2,400
Ներկայացուցչական ծախսեր	596	175
Բանկային ծախսեր	514	1,301
Գրասենյակային ծախսեր	20,405	7,084
Տույժեր ու տուգանքներ	470	776
Անդամավճարներ	25,650	600
Այլ ծախսեր	4,471	66
Ընդամենը այլ գործառնական և վարչական ծախսեր	187,051	100,416

24 Վարկային կորուստների արժեզրկման ծախս

Հազար ՀՀ դրամ	2010	2009
Ապրիավագրության գծով դեբիտորական պարտքեր (ծանոթ. 10)	9,856	5,827
Ընդամենը վարկային կորուստների արժեզրկման ծախս	9,856	5,827

25 Շահութահարկի գծով ծախս

Հազար ՀՀ դրամ	2010	2009
Ընթացիկ հարկ	13,053	45,603
Հետաձգված հարկ	8,396	645
Ընդամենը շահութահարկի գծով ծախս	21,449	46,248

Հայաստանի Հանրապետությունում շահութահարկի դրույքաչափը կազմում է 20% (2009թ.՝ 20%): ՀՀ հարկային օրենսդրության և ՖՀՄՍ-ի միջև եղած տարբերությունը մի շարք ակտիվների և պարտավորությունների գծով առաջացնում է ժամանակավոր տարբերություններ ֆինանսական հաշվետվությունների կազմման նպատակներով դրանց հաշվեկշռային արժեքների և հարկման բազայի միջև: Հետաձգված շահութահարկի գումարը հաշվարկվում է 20% հիմնական դրույքաչափը կիրառելով:

Ստորև ներկայացվում է շահութահարկի գծով ծախսի և հաշվապահական շահույթի միջև փոխկապակցվածությունը.

Հազար ՀՀ դրամ	2010	Արդյունավետ դրույքաչափ (%)	2009	Արդյունավետ դրույքաչափ (%)
Շահույթ մինչև հարկումը	30,801		387,891	
Շահութահարկ՝ 20% դրույքաչափով	6,160	20	77,578	20
Չնվազեցվող ծախսեր	1,788	6	1,274	-
(Դրական)/բացասական փոխարժեքային տարբերություն	13,501	44	(32,604)	(8)
Ընդամենը շահութահարկի գծով ծախս	21,449	70	46,248	12

Ժամանակավոր տարբերությունների գծով հետաձգված հարկի հաշվարկ.

Հազար ՀՀ դրամ	2009	Ֆինանսական արդյունքներով ճանաչված	2010
Այլ պարտավորություններ	1,215	2,253	3,468
Ընդամենը հետաձգված հարկային ակտիվ	1,215	2,253	3,468
Հետաձգված ձեռքբերման ծախսեր	(1,164)	(9,464)	(10,628)
Ապահովագրության գծով դեբիտորական պարտքեր	-	(42)	(42)
Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջներ	(3,049)	(492)	(3,541)
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	(121)	(116)	(237)
Այլ ակտիվներ	(4)	2	(2)
Այլ պահուստներ	(23)	(537)	(560)

«ՌԱՍԿՈ» Ապահովագրական Սահմանափակ Պատասխանատվությամբ Ընկերություն

Հազար ՀՀ դրամ	2009	Ֆինանսական արդյունքներով ճանաչված	2010
Ընդամենը հետաձգված հարկային պարտավորություն	(4,361)	(10,649)	(15,010)
Չուտ հետաձգված հարկային պարտավորություն	(3,146)	(8,396)	(11,542)

Հազար ՀՀ դրամ	2008	Ֆինանսական արդյունքներով ճանաչված	2009
Այլ պարտավորություններ	1,318	(103)	1,215
Ընդամենը հետաձգված հարկային ակտիվ	1,318	(103)	1,215
Հետաձգված ձեռքբերման ծախսեր	(1,895)	731	(1,164)
Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջներից եկամուտ	(1,899)	(1,150)	(3,049)
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	-	(121)	(121)
Այլ ակտիվներ	(7)	3	(4)
Այլ պահուստներ	(18)	(5)	(23)
Ընդամենը հետաձգված հարկային պարտավորություն	(3,819)	(542)	(4,361)
Չուտ հետաձգված հարկային պարտավորություն	(2,501)	(645)	(3,146)

Հազար ՀՀ դրամ	2007	Ֆինանսական արդյունքներով ճանաչված	2008
Այլ պարտավորություններ	-	1,318	1,318
Ընդամենը հետաձգված հարկային ակտիվ	-	1,318	1,318
Հետաձգված ձեռքբերման ծախսեր	-	(1,895)	(1,895)
Պարտավորություններ ֆինանսական հաստատություններին	-	(1,899)	(1,899)
Այլ ակտիվներ	-	(7)	(7)
Այլ ապահովագրական պահուստներ	-	(18)	(18)
Ընդամենը հետաձգված հարկային պարտավորություն	-	(3,819)	(3,819)
Չուտ հետաձգված հարկային պարտավորություն	-	(2,501)	(2,501)

26 Պայմանական պարտավորություններ

Իրավական և հարկային պարտավորություններ

Հայաստանի Հանրապետության հարկային համակարգը կարգավորող օրենսդրական դաշտը աչքի է ընկնում հաճախակի կատարվող փոփոխություններով և լրացումներով: Վերջիններս երբեմն հստակ չեն, հակասական են և պահանջում են մեկնաբանություններ: Շատ դեպքերում, այս կամ այն հարցում տարբեր հարկային և իրավասու մարմիններ ունեն տարբեր մեկնաբանություններ:

Հաճախ հարկային մարմինները ներկայացնում են պահանջներ այնպիսի գործարքների կամ հաշվառման մեթոդների նկատմամբ, որոնց նկատմամբ նախկինում դիտողություններ չեն եղել: Դրա հետևանքով կարող են առաջանալ լրացուցիչ տույժեր և տուգանքներ: Հարկային ստուգումները կարող են ընդգրկել հաշվետու տարվան անմիջապես նախորդող 3 տարի ժամանակաշրջան, սակայն որոշ պայմաններում ստուգումները կարող են ընդգրկել ավելի վաղ ժամանակաշրջաններ:

Ղեկավարությունը համոզված է, որ Ընկերությունն իր գործունեությունը ծավալում է օրենսդրությամբ նախատեսված պահանջների շրջանակներում, և ամբողջությամբ կատարել է իր հարկային պարտավորությունները:

Ընկերությանն ներկայացվող դատական հայցերի առումով Ընկերության ղեկավարությունը համոզված է, որ դրանց հետևանքով առաջացող պարտավորությունները էական ազդեցություն չեն ունենա Ընկերության ֆինանսական վիճակի կամ ապագա գործառնությունների արդյունքների վրա:

Պարտավորություններ գործառնական վարձակալության գծով – Ընկերությունը որպես վարձակալող Ընկերությունը իր գործունեությունն ապահովելու նպատակով կնքում է առևտրային վարձակալության պայմանագրեր շենք և տարածքներ վարձակալելու նպատակով:

Չեղյալ չհայտարարվող գործառնական վարձակալության գծով վճարվելիք ապագա ընդհանուր նվազագույն վարձավճարների կառուցվածքը հետևյալն է.

Հազար ՀՀ դրամ	2010	2009
Մինչև 1 տարի	9,237	6,491
1-5 տարի	33,541	31,268
Ընդամենը պարտավորություններ գործառնական վարձակալության գծով	42,778	37,759

Ապահովագրություն

Հայաստանում ապահովագրության ոլորտը գտնվում է զարգացման փուլում, և այլ երկրներին հատուկ բազմաթիվ ապահովագրության ձևաչափեր հիմնականում դեռևս կիրառելի չեն: Այնուամենայնիվ, 2010-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերությանը սեփականության իրավունքով պատկանող փոխադրամիջոցները ապահովագրված են: Քանի դեռ Ընկերությունը չի նախատեսել ամբողջական ապահովագրություն, առկա է ռիսկ, որ որոշակի ակտիվների կորուստը կամ ոչնչացումը կարող է ունենալ բացասական ազդեցություն Ընկերության գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա:

Սկսած 2010թ. Ընկերությունը հանդիսանում է Ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության պարտադիր ապահովագրություն իրականացնող ընկերությունների բյուրայի անդամ (այսուհետ՝ Բյուրո): Բյուրոյի նպատակը տուժած անձնանց շահերի պաշտպանությունն է և ԱՊՊԱ համակարգի կայունության և զարգացման ապահովումը: Բյուրոյին անդամակցող ապահովագրական ընկերությունները կատարում են միանվագ, պարբերական և լրացուցիչ վճարներ: Բյուրոն՝ երաշխավորման ֆոնդի միջոցների հաշվին հատուցում է տուժած անձանց պատճառված վնասները, եթե՝

1. վնաս պատճառած ավտոտրանսպորտային միջոցը կամ դրա վերաբերյալ ԱՊՊԱ պայմանագիր կնքելու պարտականություն ունեցող անձը անհայտ է (այս դեպքում հատուցվում է միայն տուժած անձանց պատճառված վնասը),

2. պատճառվել է վնաս ավտոտրանսպորտային միջոցի օգտագործմամբ, որի վերաբերյալ կնքված չէ ԱՊՊԱ պայմանագիր,
3. վնասը պատճառվել է հափշտակված կամ առանց հափշտակության նպատակի ապօրինաբար տիրացած ավտոտրանսպորտային միջոցի օգտագործմամբ,
4. վնաս պատճառված ավտոտրանսպորտային միջոցի վերաբերյալ ԱՊՊԱ պայմանագիր կնքած ապահովագրական ընկերությունը ճանաչվել է անվճարունակ, եթե նա պարտավոր էր հատուցել պատճառված վնասը, ինչպես նաև օրենքով սահմանված այլ դեպքերում:

Այդուհանդերձ, հարկ է նշել, որ տուժած անձանց հատուցումները Բյուրոյի կողմից սկսելու են վճարվել 2011թ, այսինքն ԱՊՊԱ պայմանագրերի ուժի մեջ մտնելուց հետո:

27 Գործարքներ փոխկապակցված կողմերի հետ

Համաձայն ՀՀՄՄ 24 «Փոխկապակցված կողմերի բացահայտում» ստանդարտի, կողմերը համարվում են կապակցված, եթե նրանցից մեկը կարող է վերահսկել մյուսին կամ նշանակալի ազդեցություն ունենալ մյուսի վրա՝ ֆինանսական և գործառնական որոշումներ կայացնելիս: Ներկայացվող հաշվետվությունների առումով Ընկերության կապակցված կողմերն են՝ նրա մասնակիցները, ղեկավար անձնակազմի անդամները, ինչպես նաև նրանց հետ կապակցված անձիք և նրանց կողմից վերահսկվող կազմակերպությունները:

Ընկերության վերջնական վերահսկող է հանդիսանում Արդշինինվեստբանկը ՓԲԸ:

Ընկերությունն իր գործունեության ընթացքում ներգրավված է լինում կապակցված կողմերի հետ մի շարք գործարքներում: Կապակցված կողմերի հետ իրականացված գլխավոր գործարքների մանրամասները հետևյալն են.

Հազար ՀՀ դրամ	2010			2009		
	Բաժնետե- րեր	Կապակց- ված կողմեր	Ղեկավար անձնակազմ	Բաժնետե- րեր	Կապակց- ված կողմեր	Ղեկավար անձնակազմ
Համախառն ապահովագրավճարներ						
Ընթացիկ տարվա համախառն ապահովագրավճարներ	-	58,277	318	-	44,854	327
Ստացված ապահովագրավճարներ	-	(1,502)	(318)	-	(44,854)	(327)
Հաշվեկշիռ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	-	56,775	-	-	-	-
Համախառն հատուցումներ						
Ընթացիկ տարվա համախառն հատուցումներ	-	-	-	-	351,644	-
Վճարված հատուցումներ	-	-	-	-	(351,644)	-
Հաշվեկշիռ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	-	-	-	-	-	-
Ավանդներ						
Հաշվեկշիռ հունվարի 1-ի դրությամբ	-	170,970	-	-	647,736	-
Տարվա ընթացքում ներդրված / (մարված) ավանդներ	-	70,916	-	-	(476,766)	-
Հաշվեկշիռ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	-	241,886	-	-	170,970	-

«ՈՒԱՍԿՈ» Ապահովագրական Սահմանափակ Պատասխանատվությամբ Ընկերություն

Հազար ՀՀ դրամ	2010			2009		
	Բաժնետերեր	Կապակցված կողմեր	Ղեկավար անձնակազմ	Բաժնետերեր	Կապակցված կողմեր	Ղեկավար անձնակազմ
Եկամուտ և ծախսեր						
Այլ եկամուտ	-	11,164	-	-	1,841	-
Չեռքերման ծախսեր	-	(34,397)	-	-	(9,857)	-

Ղեկավար անձնակազմի գծով կատարված փոխհատուցումները հետևյալն են.

Հազար ՀՀ դրամ	2010	2009
Աշխատավարձ և այլ կարճաժամկետ վճարումներ	57,346	41,224
Հատկացումներ կենսաթոշակային հիմնադրամին	5,442	4,311
Ընդամենը ղեկավար անձնակազմի գծով կատարված փոխհատուցումներ	62,788	45,535

28 Ֆինանսական գործիքների իրական արժեք

Իրական արժեքով չչափվող ֆինանսական ակտիվներ

Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքները, որոնք հաշվեկշռում արտացոլված չեն իրենց իրական արժեքով, ներկայացված են ստորև համապատասխան մնացորդային արժեքներով՝

Հազար ՀՀ դրամ	2010		2009	
	Հաշվեկշռային արժեք	Իրական արժեք	Հաշվեկշռային արժեք	Իրական արժեք
ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱԿՏԻՎՆԵՐ				
Ապահովագրության գծով դեբիտորական պարտքեր	77,109	77,109	24,310	24,310
Վերաապահովագրական ակտիվներ	108,634	108,634	21	21
Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջներ	1,807,974	1,807,974	1,576,027	1,576,027
Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ	99,598	98,649	87,112	87,171
Բանկային հաշիվներ	118,653	118,653	60,477	60,477
ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ				
Ապահովագրական պարտավորություններ	115,644	115,644	52,118	52,118
Ապահովագրության գծով կրեդիտորական պարտքեր	61,754	61,754	44,073	44,073
Վճարվելիք գումարներ	4,821	4,821	1,578	1,578

Ակտիվներ, որոնց իրական արժեքը մոտավորապես հավասար է հաշվեկշռային արժեքին

Կարճաժամկետ ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների համար (մինչև երեք ամիս) ենթադրվում է, որ, հաշվեկշռային արժեքը մոտավոր արտացոլում է իրական արժեքը: Այս

ենթադրությունը կիրառելի է նաև որոշակի մարման ժամկետ չունեցող ցպահանջ ավանդների, բանկային հաշիվների համար:

Ֆիքսված տոկոսադրույքով ֆինանսական գործիքներ

Ֆիքսված տոկոսադրույքներով և ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների ու պարտավորությունների իրական արժեքը որոշվում է նրանց ճանաչման պահին գործող շուկայական տոկոսադրույքները համեմատելով նմանատիպ ֆինանսական գործիքների ընթացիկ շուկայական տոկոսադրույքների հետ: Ֆիքսված տոկոսադրույքներով ավանդների գնահատված իրական արժեքը հիմնված դրամական հոսքերի վրա՝ է զեղչված համանման վարկային ռիսկ և ժամկետ ունեցող գործիքների տոկոսադրույքներով: Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ այդ գործիքների իրական արժեքը չէր տարբերվում հաշվեկշռային արժեքից, բացառությամբ մինչև մարման ժամկետը պահվող ֆինանսական ակտիվների: Ֆինանսների նախարարության կողմից թողարկված արժեթղթերի իրական արժեքը որոշվում է ՀՀ ԿԲ-ի կողմից սահմանված եկամտաբերության կորի հիման վրա::

29 Ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետային վերլուծություն

Հետևյալ աղյուսակը ներկայացնում է ակտիվները և պարտավորություններն ըստ սպասվելիք մարման ժամկետների: Ընկերության չզեղչված պայմանագրային պարտավորությունների մասին տեղեկատվությունը ներկայացված է ծանոթագրություն 30.4-ում: Ապահովագրության պայմանագրերի գծով պարտավորությունների և վերաապահովագրական ակտիվների համար, ժամկետայնությունը որոշվում է՝ ելնելով ճանաչված ապահովագրության գծով պարտավորություններից գնահատված դրամական արտահոսքի ժամկետներից: Չվաստակած ապահովագրավճարները և չվաստակած ապահովագրավճարներում վերաապահովագրողների մասը բացառվել է վերլուծությունից, քանի որ վերջիններս չեն համարվում պայմանագրային պարտավորություններ:

Հազար ՀՀ դրամ

2010

	Մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 12 ամիս	Մինչև 12 ամիս, ենթահանրագումար	1-ից 5 տարի	5 տարուց ավելի	12 ամսից ավելի, ենթահանրագումար	Ընդամենը
ԱԿՏԻՎՆԵՐ								
Ապահովագրության գծով դեբիտորական պարտքեր	969	2,110	69,812	72,891	4,218	-	4,218	77,109
Վերաապահովագրության գծով ակտիվներ	-	-	108,634	108,634	-	-	-	108,634
Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջներ	62,522	38,460	1,165,050	1,266,032	541,942	-	541,942	1,807,974
Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ	99,598	-	-	99,598	-	-	-	99,598
Գրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	122,128	-	-	122,128	-	-	-	122,128
	285,217	40,570	1,343,496	1,669,283	546,160	-	546,160	2,215,443
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ								
Ապահովագրական պարտավորություններ	4,720	2,290	108,634	115,644	-	-	-	115,644
Ապահովագրության գծով կրեդիտորական պարտքեր	61,483	271	-	61,754	-	-	-	61,754
Այլ պարտավորություններ	4,821	-	-	4,821	-	-	-	4,821
	71,024	2,561	108,634	182,219	-	-	-	182,219

«ՈւԱՍԿՈ» Ապահովագրական Սահմանափակ Պատասխանատվությամբ Ընկերություն

Հազար ՀՀ դրամ	2010							
	Մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 12 ամիս	Մինչև 12 ամիս, ենթահանրագումար	1-ից 5 տարի	5 տարուց ավելի	12 ամսից ավելի, ենթահանրագումար	Ընդամենը
Չուտ Գիրք	214,193	38,009	1,234,862	1,487,064	546,160	-	546,160	2,033,224
Կուտակված ճեղքվածք	214,193	252,202	1,487,064		2,033,224	2,033,224		

Հազար ՀՀ դրամ	2009							
	Մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 12 ամիս	Մինչև 12 ամիս, ենթահանրագումար	1-ից 5 տարի	5 տարուց ավելի	12 ամսից ավելի, ենթահանրագումար	Ընդամենը
ԱԿՏԻՎՆԵՐ								
Ապահովագրության գծով դեբիտորական պարտքեր	1,646	767	17,090	19,503	4,807	-	4,807	24,310
Վերապահովագրության գծով ակտիվներ	-	21	-	21	-	-	-	21
Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջներ	-	443,948	1,075,330	1,519,278	56,749	-	56,749	1,576,027
Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ	-	87,112	-	87,112	-	-	-	87,112
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	61,804	-	-	61,804	-	-	-	61,804
	63,450	531,848	1,092,420	1,687,718	61,556	-	61,556	1,749,274
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ								
Ապահովագրական պարտավորություններ	15,900	1,054	35,164	52,118	-	-	-	52,118
Ապահովագրության գծով կրեդիտորական պարտքեր	379	42,930	764	44,073	-	-	-	44,073
Այլ պարտավորություններ	1,578	-	-	1,578	-	-	-	1,578
	17,857	43,984	35,928	97,769	-	-	-	97,769
Չուտ Գիրք	45,593	487,864	1,056,492	1,589,949	61,556	-	61,556	1,651,505
Կուտակված ճեղքվածք	45,593	533,457	1,589,949		1,651,505	1,651,505		

30 Ապահովագրական և ֆինանսական ռիսկի կառավարում

Ընկերության գործունեությանը բնորոշ է ռիսկերի բազմազանությունը և այդ գործունեությունը ենթադրում է ռիսկերի որոշակի աստիճանի և համադրությունների վերլուծություն, գնահատում, ընդունում և կառավարում: Ռիսկի կրումը ֆինանսական գործունեության անբաժանելի մասն է, և գործառնական ռիսկերը գործունեության անխուսափելի հետևանքերն են: Այդուհանդերձ, Ընկերության նպատակն է հասնել ռիսկերի և օգուտների միջև համապատասխան հավասարակշռության և նվազագույնի հասցնել Ընկերության ֆինանսական վիճակի վրա անցանկալի ազդեցությունները:

Կարևորագույն ռիսկերն են ապահովագրական և ֆինանսական ռիսկերը: Վերջինս ներառում է վարկային ռիսկը, իրացվելիության ռիսկը, շուկայական ռիսկը:

30.1 Ապահովագրական ռիսկ

Ապահովագրության պայմանագրերի գծով Ընկերության հիմնական ռիսկն այն է, որ փաստացի պահանջները և հատուցումները կամ դրանց հետ կապված ժամկետները տարբերվեն սպասված արդյունքներից: Վերոհիշյալը կապված է պահանջների հաճախականության, դրանց խստության մակարդակի, փաստացի վճարված հատուցումների և երկարաժամկետ պահանջների հետագա զարգացման հետ: Այդ պատճառով, Ընկերության նպատակն է ապահովել բավարար պահուստներ այդ պարտավորությունները ծածկելու համար:

Վերը նշված ռիսկի մակարդակը զսպվում է՝ բազմազանեցնելով ապահովագրության պայմանագրերի լայն պորտֆելը: Ռիսկերի փոփոխականությունը նվազեցվում է նաև անդերռայթինգի քաղաքականության պատշաճ ընտրության և իրականացման միջոցով, ինչպես նաև վերաապահովագրության պայմանագրերի կիրառմամբ:

Ռիսկերի զսպման քաղաքականության շրջանակներում Ընկերությունը իրականացնում է ինչպես ֆակտուտատիվ, այնպես էլ օբլիգատոր վերաապահովագրություն:

Վերաապահովագրությունը իրականացվում է համամասնական սկզբունքով: Համամասնական վերաապահովագրության հիմնական մասը կազմում է քվոտային վերաապահովագրությունը, որն իրականացվում է Ընկերության գործունեության որոշ դասերի գծով ռիսկի ընդհանուր ենթարկվածությունը նվազեցնելու նպատակով:

Վերաապահովագրողներից վերականգնվող գումարները գնահատվում են ըստ չկարգավորված պահանջների պահուստի և համապատասխանում են վերաապահովագրության պայմանագրերին: Չնայած նրան, որ Ընկերությունն ունի վերաապահովագրության պայմանագրեր, այն չի ազատվում ապահովադիրների նկատմամբ ուղղակի պարտավորություններից և հետևաբար փոխանցված ապահովագրության հետ կապված գոյություն ունի նաև վարկային ռիսկ, կապված վերաապահովագրողի կողմից վերաապահովագրության պայմանագրերով ստանձնած պարտականությունների չկատարման հետ: Ընկերության կողմից վերաապահովագրության ձեռքբերումը այնպես է բազմազանեցված, որպեսզի Ընկերությունը կախված չլինի մեկ վերաապահովագրողից, իսկ Ընկերության գործառնությունները կախված չլինին ևս վերաապահովագրության մեկ պայմանագրից:

30.1.1 Ապահովագրության պայմանագրեր

Ընկերությունը հիմնականում կնքում է հետևյալ դասերի ընդհանուր ապահովագրության պայմանագրեր՝ ավտոտրանսպորտային միջոցների (ներառյալ ուղևորներին պատճառված վնասների և երրորդ անձանց նկատմամբ պատասխանատվության), ընդհանուր պատասխանատվության, բեռների, գույքի, ֆինանսական վնասների, դժբախտ պատահարների, արտասահման մեկնողների աջակցության ապահովագրության: Ընդհանուր ապահովագրության պայմանագրերը հիմնականում ընդգրկում են 12 ամսյա ժամկետ:

Բացի արդեն նշված ռիսկերի զսպման վերոնշյալ քաղաքականությունից, ռիսկին ենթարկվածությունը նվազեցնելու համար Ընկերությունը կիրառում է նաև պահանջների մանրամասն ուսումնասիրման քաղաքականություն, գնահատելու համար բոլոր նոր և գործող պահանջները, պարբերաբար դիտարկում է պահանջների կարգավորման ընթացակարգերը և հաճախ ուսումնասիրություններ է իրականացնում բացահայտելու համար հնարավոր կեղծ հայտերը: Բացի այդ, Ընկերությունը կիրառում է պահանջների ակտիվ կառավարման և արագ կարգավորման քաղաքականություն, նվազեցնելու համար ապագա անկանխատեսելի զարգացումների հնարավոր բացասական

ազդեցությունը Ընկերության վրա: Գնաճի ռիսկը զսպվում է ապահովագրության պայմանագրերի գծով պարտավորությունները գնահատելիս գնաճը հաշվի առնելով:

Անդերռաջինգի և վերաապահովագրության ռազմավարությունների օգտագործման նպատակն է նվազեցնել Ընկերության ենթարկվածությունը ռիսկից՝ հիմնվելով Ընկերության ղեկավարության կողմից որոշված ռիսկի ընդունելի չափերի վրա: Մրա հիմնական նպատակն է հանդիսանում մեկ դեպքի ազդեցությունը սահմանափակել կանոնադրական կապիտալի 10%-ի չափով՝ հաշվի առնելով վերաապահովագրությունը: Խորհուրդը կարող է ավելացնել կամ նվազեցնել ընդունելի սահմանաչափերը՝ կախված շուկայական պայմաններից և այլ գործոններից:

Ստորև ներակայացված է ապահովագրական պարտավորությունների կենտրոնացվածությունը՝ ըստ ապահովագրության դասերի.

Հազար ՀՀ դրամ	2010			2009		
	Ապահովագրական պարտավորություններ	Վերաապահովագրական ակտիվներ	Զուտ պարտավորություններ	Ապահովագրական պարտավորություններ	Վերաապահովագրական ակտիվներ	Զուտ պարտավորություններ
Դժբախտ պատահարներից ապահովագրություն	9,509	(320)	9,189	5,428	(28)	5,400
Յամաքային տրանսպորտի ապահովագրություն	23,424	-	23,424	62,645	(26)	62,619
Փոխադրվող գույքի (բեռների) ապահովագրություն	8,974	(272)	8,702	12,421	(9,966)	2,455
Գույքին հասցված այլ վնասներից ապահովագրություն	26,358	(7,490)	18,868	22,363	(11,200)	11,163
Յամաքային ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության ապահովագրություն	1,743	(388)	1,355	2,536	-	2,536
Ընդհանուր պատասխանատվության ապահովագրություն	11,152	(9,577)	1,575	5,891	(4,309)	1,582
Ֆինանսական վնասների ապահովագրություն	144,971	(143,526)	1,445	66,513	(28,998)	37,515
Աջակցության ապահովագրություն	4,247	(1,380)	2,867	3,168	(1,425)	1,743
Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	230,378	(162,953)	67,425	180,965	(55,952)	125,013

Ընկերությունը սահմանում է առավելագույն սահմանաչափեր, որոնք նա պատրաստ է ընդունել ապահովագրության պայմանագրերից բխող ռիսկի կենտրոնացումների գծով: Բացի այդ, Ընկերությունը հետևում է այդ սահմանաչափերին ռիսկերի գնահատման և ընդունման (անդերռաջինգ) ժամանակ:

Առավելագույն կորուստը՝ հաշվի առնելով վերաապահովագրությունը, որ Ընկերությունն ընդունում է յուրաքանչյուր պայմանագրի գծով, ընդհանուր կապիտալի 10%-ն է կազմում, համաձայն ՀՀ կենտրոնական բանկի կանոնակարգերի:

Հիմնական ենթադրություններ

Ընկերության պարտավորությունների գնահատման հիմքում ընկած հիմնական ենթադրությունը այն է, թե արդյո՞ք Ընկերության ապագա պահանջների զարգացումը նման կլինի անցյալ պահանջների զարգացումների փորձին: Դրանք ներառում են ենթադրություններ, կապված պահանջների գծով միջին ծախսի, պահանջների կարգավորման ծախսերի, սպասվող վնասաբերության ցուցանիշների և յուրաքանչյուր տարում դժբախտ պատահարների գծով պահանջների քանակի հետ: Օգտագործվում են լրացուցիչ որակական դատողություններ՝ գնահատելու համար, թե որ տեղեկությունները կիրառելի չեն ապագայի համար, օրինակ՝ հատուկեմտ դեպքեր, փոփոխություններ շուկայական պայմաններում, ինչպես օրինակ՝ հանրության վերաբերմունքի փոփոխությունը պահանջների ներկայացման հանդեպ, տնտեսական իրավիճակի փոփոխությունը, ինչպես նաև ներքին գործոններ, ինչպիսիք են պորտֆելի կառուցվածքը, պոլիսների պայմանները, պահանջների կարգավորման ընթացակարգերը:

Հետագա դատողությունները օգտագործվում են որոշելու համար, թե որքանով կարող են արտաքին գործոնները, ինչպիսիք են դատական վճիռները, օրենսդրական դաշտը, ազդել գնահատումների վրա:

Ենթադրությունների վստահելիության վրա ազդող այլ կարևոր հանգամանքները ներառում են տոկոսադրույքները, վճարման ժամկետների երկարաձգումները և փոփոխությունները արտարժույթի փոխարժեքներում:

Այնուամենայնիվ, կապված ՀՀ-ում համեմատաբար նոր ապահովագրական շուկայի հետ, դժվար է կանխատեսել որևէ պահանջի հավանական արդյունքը և ներկայացված պահանջների վերջնական արժեքը: Վնասի վերջնական արժեքի վրա ազդող գործոններից շատերի ազդեցությունը դժվար է որոշել: Այդ պատճառով, Ընկերության ղեկավարությունը պարբերաբար վերանայում է վիճակագրական տվյալները, շուկայական փոփոխությունները և այլ գործոններ, պահուստների ավելի զգուշավոր գնահատման համար:

Զգայունության վերլուծություն

Ապահովագրական պահանջների պահուստները զգայուն են վերոնշյալ հիմնական ենթադրությունների նկատմամբ: Որոշ ենթադրությունների համար հնարավոր չի եղել որոշել քանակական զգայունությունը, ինչպիսիք են օրենսդրական փոփոխությունները կամ գնահատման գործընթացում անորոշությունները:

Ստորև ներկայացված վերլուծությունը իրականացված է հիմնական ենթադրություններում հնարավոր փոփոխությունների համար, այլ ենթադրությունները անփոփոխ լինելու պայմաններում, և ցույց է տալիս ազդեցությունը մինչև հարկումը շահույթի վրա: Ենթադրությունների փոխակապակցվածությունը զգալի ազդեցություն ունի պահանջների գծով պարտավորությունների վերջնական արժեքը որոշելու վրա, բայց ենթադրությունների փոփոխությունների ազդեցությունը ցույց տալու համար, ենթադրությունները փոփոխվում են անհատական հիմքով:

Պետք է նշել, որ այս ենթադրությունների փոփոխությունները գծային չեն:

Հազար ՀՀ դրամ	2010		
	Փոփոխություն ենթադրություններում, %	Ազդեցությունը շահույթի վրա մինչև հարկումը Համախառն վերաապահովագրությունից	Չուտ վերաապահովագրությունից
Պահանջի միջին արժեք	+10	(3,078)	(2,959)

«ՌԱՍԿՐ» Ապահովագրական Սահմանափակ Պատասխանատվությամբ Ընկերություն

Հազար ՀՀ դրամ	2010		
	Փոփոխություն ենթադրություն երում, %	Ազդեցությունը շահույթի վրա մինչև հարկումը Համախառն վերաապահովագրու- թյունից	Զուտ վերաապահովագրու- թյունից
Սպասվող վնասաբերության ցուցանիշ	+10	(9,310)	(1,671)

Հազար ՀՀ դրամ	2009		
	Փոփոխություն ենթադրություն երում, %	Ազդեցությունը շահույթի վրա մինչև հարկումը Համախառն վերաապահովագրու- թյունից	Զուտ վերաապահովագրու- թյունից
Պահանջի միջին արժեք	+10	(42,224)	(5,677)
Սպասվող վնասաբերության ցուցանիշ	+10	(42,469)	(5,919)

Պահանջների զարգացման աղյուսակ

Ստորև ներկայացված աղյուսակը ցույց է տալիս գնահատված կուտակային պահանջները, ներառյալ ներկայացված պահանջները և տեղի ունեցած, բայց չներկայացված պահանջները դեպքի յուրաքանչյուր հաջորդ տարվա համար, հաշվետու ամսաթվի դրությամբ, ինչպես նաև կուտակային վճարումները:

Համախառն ապահովագրական պարտավորությունները 2010թ. համար զարգացել են հետևյալ կերպ.

Հազար ՀՀ դրամ	2008	2009	2010	Ընդամենը
Դեպքի յուրաքանչյուր տարվա վերջում	136,133	460,371	143,707	
Մեկ տարի անց	119,299	410,861		
Երկու տարի անց	119,299			
Կուտակային պահանջների ընթացիկ գնահատական	119,299	410,861	143,707	673,867
Դեպքի յուրաքանչյուր տարվա վերջում	(97,538)	(408,254)	(28,063)	
Մեկ տարի անց	(119,299)	(410,861)		
Երկու տարի անց	(119,299)			
Կուտակային վճարներ հաշվետու ամսաթվի դրությամբ	(119,299)	(410,861)	(28,063)	(558,223)
Ընդամենը համախառն ապահովագրական պարտավորություններ ըստ հաշվեկշռի	-	-	115,644	115,644

Զուտ ապահովագրական պարտավորությունները 2010թ. համար հետևյալն են.

Հազար ՀՀ դրամ	2008	2009	2010	Ընդամենը
Դեպքի յուրաքանչյուր տարվա վերջում				
Մեկ տարի անց	133,128	107,755	34,553	
Երկու տարի անց	113,080	58,266		
Կուտակային պահանջների ընթացիկ գնահատական	113,080	58,266	34,553	205,899
Դեպքի յուրաքանչյուր տարվա վերջում				
Մեկ տարի անց	(94,533)	(55,659)	(27,543)	
Երկու տարի անց	(113,080)	(58,266)		
Կուտակային վճարներ հաշվետու ամսաթվի դրությամբ	(113,080)	(58,266)	(27,543)	(198,889)
Ընդամենը գուտ ապահովագրական պարտավորություններ ըստ հաշվեկշռի	-	-	7,010	7,010

30.2 Վարկային ռիսկ

Ընկերության գործունեությունը ենթարկվում է վարկային ռիսկի: Հիմնական ոլորտները, որտեղ Ընկերության գործունեությունը ենթարկվում է վարկային ռիսկի, հետևյալն են՝

- Պարտքային արժեթղթեր և բանկային հաշիվներ,
- Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջներ,
- Ապահովագրության գծով պարտավորություններում վերաապահովագրողի մաս,
- Վերաապահովագրողների նկատմամբ պահանջներ արդեն վճարված պահանջների գծով,
- Ապահովադիրների և ապահովագրական միջնորդների նկատմամբ պահանջներ:

Վարկային ռիսկի հետագա բացահայտումներում չվաստակած ապահովագրավճարների պահուստում վերաապահովագրողի բաժինը ընդգրկված չէ վերաապահովագրական ակտիվների կազմում, քանի որ այն ֆինանսական ակտիվ չէ:

30.2.1 Վարկային ռիսկի առավելագույն չափը

Ստորև ներկայացված աղյուսակը ցույց է տալիս վարկային ռիսկի առավելագույն չափը ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության մեջ ներառվող բաղադրիչների և հետագա պարտավորությունների տարրերի համար: Ռիսկի առավելագույն չափը ներկայացված է համախառն, զսպողական քաղաքականության կիրառումից առաջ: Վերաապահովագրական ակտիվները չկարգավորված պահանջներում, ՏՉՊՊ-ում վերաապահովագրողի մասն են և վերաապահովագրության գծով ստացվելիք գումարները:

Հազար ՀՀ դրամ	Համախառն առավելագույն ռիսկ 2010թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ		Համախառն առավելագույն ռիսկ 2009թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
	Ծանոթ.		
Ապահովագրության գծով դեբիտորական պարտքեր	10	77,109	24,310
Վերաապահովագրական ակտիվներ	15	108,634	21
Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջներ	11	1,807,974	1,576,027
Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ	12	99,598	87,112
Բանկային հաշիվներ	13	118,653	60,477

Հազար ՀՀ դրամ

Համախառն առավելագույն
 ռիսկ 2010թ. դեկտեմբերի 31-
 ի դրությամբ

Համախառն
 առավելագույն ռիսկ 2009թ.
 դեկտեմբերի 31-ի
 դրությամբ

Ընդամենը վարկային ռիսկի առավելագույն չափ	2,211,968	1,747,947
--	-----------	-----------

Երբ ֆինանսական գործիքները հաշվառվում են իրական արժեքով, վերը նշված գումարները ներկայացնում են ընթացիկ վարկային ռիսկի չափը, բայց ոչ առավելագույն ռիսկի չափը, որը կարող է առաջանալ հետագայում՝ որպես արժեքներում փոփոխության հետևանք:

30.2.2 Վարկային ռիսկի առավելագույն չափի կենտրոնացումներ

Վարկանիշներ

Ստորև ներկայացված աղյուսակը տրամադրում է տեղեկատվություն Ընկերության վարկային ռիսկի չափի վերաբերյալ 2010թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ դասակարգելով ակտիվները համաձայն գործընկեր կողմի վարկանիշների:

Հազար ՀՀ դրամ	AAA	AA	A	BBB	Չվարկանշված	Ընդամենը
Ապահովագրության գծով դեբիտորական պարտքեր	-	-	-	-	77,109	77,109
Վերաապահովագրության գծով ակտիվներ	-	-	108,634	-	-	108,634
Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջներ	-	-	-	-	1,807,974	1,807,974
Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ	-	-	-	-	99,598	99,598
Բանկային հաշիվներ	-	-	-	-	118,653	118,653
2010թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	-	-	108,634	-	2,103,334	2,211,968
2009թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	-	-	21	-	1,747,926	1,747,947

30.2.3 Ռիսկի սահմանաչափերի վերահսկողություն և գաղափարական քաղաքականություն

Ընկերությունն ունի վարկային ռիսկի քաղաքականություն, որը գնահատում և սահմանում է, թե որն է համարվում Ընկերության համար վարկային ռիսկ: Քաղաքականությունը կանոնավոր կերպով վերանայվում է ռիսկային միջավայրի փոփոխությունների հետ համապատասխանությունն ապահովելու նպատակով:

Վերաապահովագրությունն օգտագործվում է ապահովագրության ռիսկը կառավարելու նպատակով: Այնուամենայնիվ, սա չի ազատում Ընկերությանը իր հիմնական ապահովագրային պարտավորությունից: Եթե վերաապահովագրողը որևէ պատճառով չի կատարում պահանջի վճարում, ապա Ընկերությունը պարտավորվում է վճարել ապահովագրիին: Վերաապահովագրությունը կատարվում է այն գործընկեր կողմերի հետ, որոնք ունեն դրական վարկային գնահատական, իսկ ռիսկի սահմանաչափից հնարավոր է խուսափել, հետևելով գործընկեր կողմերի սահմանափակումներին վերաբերող քաղաքականության ուղեցույցին, որը սահմանվում է ամեն տարի Խորհրդի կողմից և ենթակա է կանոնավոր վերանայման: Վերաապահովագրողների

վարկունակությունը հաշվի է առնվում տարեկան կտրվածքով վերանայելով ֆինանսական կայունությունը՝ պայմանագիրը վերջնական տեսքի բերելուց առաջ:

30.2.4 Արժեզրկում և պահուստավորման քաղաքականություն

Ֆինանսական ակտիվների արժեզրկման գնահատման հիմնական հատկանիշներն են մայր գումարի կամ տոկոսների վճարումների 90 օրից ավել ուշացումները, գործընկեր կողմերի հետ դրամական հոսքերի հետ կապված դժվարությունները, վարկային ռեյտինգների նվազումները, պայմանագրերի նախնական պայմանների խախտումները: Ընկերությունը արժեզրկման գնահատումը կատարում է անհատապես և խմբային եղանակով:

Ժամկետանց, բայց չարժեզրկված ակտիվներ

Ժամկետանց են համարվում այն ֆինանսական ակտիվները, որոնց գծով առկա են մի քանի օրյա չվճարումներ: Ժամկետանց ֆինանսական ակտիվների հիմնական մասն արժեզրկված չեն:

31.12.10թ. դրությամբ Ընկերությունը չունի ժամկետանց, բայց չարժեզրկված ֆինանսական ակտիվներ (2009թ.՝ ոչինչ):

Արժեզրկված ֆինանսական ակտիվներ

2010թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ արժեզրկված դեբիտորական պարտքերը ապահովագրության գծով կազմում են 58,326 հազար ՀՀ դրամ (2009թ.՝ 7,118 հազար դրամ):

Ժամկետանց կամ արժեզրկված ակտիվների համար գրավային ապահովածություն չի նախատեսվում:

30.3 Շուկայական ռիսկ

Շուկայական ռիսկն այն ռիսկն է, որ ֆինանսական գործիքների ապագա դրամական հոսքերը կամ իրական արժեքը կտատանվի այնպիսի շուկայական փոփոխականների պատճառով, ինչպիսիք են տոկոսադրույքները և արտարժույթի փոխարժեքները: Շուկայական ռիսկը ներառում է տոկոսադրույթի ռիսկը և արտարժույթի ռիսկը:

Արտարժույթների կենտրոնացումներից բացի, Ընկերությունը չունի շուկայական ռիսկի զգալի այլ կենտրոնացումներ:

Արտարժույթի ռիսկ

Արտարժույթի ռիսկն այն ռիսկն է, որ ֆինանսական գործիքների արժեքը կտատանվի արտարժույթի փոխարժեքներում փոփոխությունների հետևանքով: Տնօրենների Խորհուրդը սահմանել է սահմանաչափեր արտարժույթային դիրքերի համար:

Հետևյալ աղյուսակը ցույց է տալիս այն արտարժույթները, որոնք կարող են ազդել 2010թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերության ոչ առևտրային դրամային ակտիվների և պարտավորությունների և դրանց կանխատեսված դրամական հոսքերի վրա: Վերլուծությունը հաշվարկում է արտարժույթի ՀՀ դրամի նկատմամբ հնարավոր տատանումների ազդեցությունը, այլ փոփոխականները հաստատուն մնալու պայմանով, համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության վրա (կապված արտարժույթի նկատմամբ զգայուն ոչ առևտրային դրամային ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքի փոփոխմամբ) և կապիտալի վրա: Աղյուսակում հանդիպող բացասական արժեքը արտացոլում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին

հաշվետվությունում պատենցիալ զուտ նվազում, մինչդեռ դրական արժեքը ցույց է տալիս պատենցիալ զուտ աճ:

Հազար ՀՀ դրամ	2010		2009	
	Փոփոխություն արտարժույթի փոխարժեքում, տոկոս	Ազդեցությունը շահույթի վրա մինչև հարկումը	Փոփոխություն արտարժույթի փոխարժեքում, տոկոս	Ազդեցությունը շահույթի վրա մինչև հարկումը
Արտարժույթ				
ԱՄՆ դոլար	5	49,544	5	49,901
ԱՄՆ դոլար	-5	(49,544)	-5	(49,901)

Ընկերության արտարժույթի ռիսկի վերլուծությունն ըստ ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների ունի հետևյալ տեսքը.

Հազար ՀՀ դրամ	ՀՀ դրամ	Ազատ փոխարկելի արժույթ	Ոչ փոխարկելի արժույթ	Ընդամենը
ԱԿՏԻՎՆԵՐ				
Ապահովագրության գծով դեբիտորական պարտքեր	77,109	-	-	77,109
Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջներ	759,279	1,048,695	-	1,807,974
Վերապահովագրական ակտիվներ	108,634	-	-	108,634
Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ	99,598	-	-	99,598
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	120,356	1,772	-	122,128
Ընդամենը ակտիվներ	1,164,976	1,050,467	-	2,215,443
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ				
Ապահովագրական պարտավորություններ	115,644	-	-	115,644
Ապահովագրության գծով կրեդիտորական պարտքեր	2,163	59,591	-	61,754
Այլ պարտավորություններ	4,821	-	-	4,821
Ընդամենը պարտավորություններ	122,628	59,591	-	182,219
Զուտ դիրք 2010 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,042,348	990,876	-	2,033,224
Ընդամենը ֆինանսական ակտիվներ	739,507	1,009,767	-	1,749,274
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ	86,013	11,756	-	97,769
Զուտ դիրք 2009 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	653,494	998,011	-	1,651,505

Ազատ փոխարկելի արտարժույթը հիմնականում ներկայացնում է ԱՄՆ դոլարը, բայց ներառում է նաև ՏՀԶԿ-ի երկրների արժույթները: Ոչ փոխարկելի գումարները վերաբերվում են ԱՊՀ երկրների

արժույթներին, բացառությամբ Հայաստանի Հանրապետությանը: Չվաստակաձ ապահովագրավճարների պահուստում վերաապահովագրողի բաժինը ընդգրկված չէ վերաապահովագրական ակտիվների կազմում, քանի որ այն ֆինանսական ակտիվ չէ:

30.4 Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկը կապված է նորմալ և սթրեսային իրավիճակներում Ընկերության ֆինանսական պարտավորությունները ժամանակին մարելու կարողության հետ: Այս ռիսկի զգալի նպատակով Ընկերությունը ներգրավում է լրացուցիչ ֆինանսական միջոցներ, ի լրումն իր հիմնական ավանդային բազայի, կառավարում է ակտիվները հաշվի առնելով իրացվելիության ռիսկը և վերլուծում է ապագա դրամական հոսքերը և իրացվելիությունը օրական կտրվածքով: Սա ներառում է նաև սպասվելիք դրամական հոսքերի գնահատումները և բարձր իրացվելի ապահովվածության հասանելիությունը, որն անհրաժեշտության դեպքում կարող է օգտագործվել լրացուցիչ ֆինանսավորում ստանալու նպատակով:

Ընկերությունը պահում է բարձր իրացվելի և ապակենտրոնացված ակտիվների պորտֆել, որը կարող է հեշտությամբ կանխիկացվել դրամական հոսքերի չկանխատեսված ընդհատման դեպքում: Իրացվելիության ռիսկը գնահատվում և կառավարվում է տարբեր սցենարների դեպքում, հաշվի առնելով սթրես գործոնները կապված շուկայի հետ ընդհանրապես և Ընկերության հետ մասնավորապես:

Ընկերության իրացվելիության կառավարումը պահանջում է հաշվի առնել իրացվելի ակտիվների այն մակարդակը, որն անհրաժեշտ է պարտավորությունները մարելու համար ըստ ժամկետների, ապահովել ֆինանսավորման տարբեր աղբյուրների հնարավորությունը, ֆինանսավորման արտակարգ պլանի առկայությունը և վերահսկել հաշվեկշռային իրացվելիության նորմատիվները կանոնակարգային պահանջներին համապատասխան: Ընկերությունը հաշվարկում է իրացվելիության ցուցանիշները ՀՀ կենտրոնական բանկի պահանջներին համապատասխան:

Ընկերությունը օգտվել է ՖՀՄՍ 4 «Ապահովագրության պայմանագրեր»-ի 39 հոդվածի դ կետի i. մասից՝ ՖՀՄՍ 7-ի 39-րդ պարագրաֆի «ա» կետով պահանջվող մարման վերլուծության փոխարեն բացահայտելով տեղեկատվություն ճանաչված ապահովագրական պարտավորություններից առաջացող զուտ դրամական արտահոսքերի գնահատված ժամկետների վերաբերյալ 2010թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

Ստորև ներկայացվում է Ընկերության չգեղջված ֆինանսական պարտավորությունների բաշխումը՝ հաշվեկշռի ամսաթվից մինչև պայմանագրերում նշված մարմանը մնացած ժամկետների համաձայն:

Հազար ՀՀ դրամ

Հաշվեկշռային
արժեք

Գնահատված չգեղջված զուտ դրամական հոսքեր

Մինչև 1 տարի 1 տարուց ավելի

Ընդամենը

31 դեկտեմբեր, 2010

Ապահովագրական պարտավորություններ	115,644	115,644	-	115,644
Ընդամենը	115,644	115,644	-	115,644

31 դեկտեմբեր, 2009

Ապահովագրական պարտավորություններ	52,118	52,118	-	52,118
Ընդամենը	52,118	52,118	-	52,118

31 Կապիտալի համարժեքություն

Ընկերությունը պահպանում է ակտիվ կառավարվող կապիտալի կառուցվածք գործունեությանը բնորոշ ռիսկերը ծածկելու համար: Ընկերության կապիտալի համարժեքությունն այլ միջոցների հետ մեկտեղ վերահսկվում է նաև օգտագործելով ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից հաստատված կանոնները և նորմատիվները:

Ընկերության կապիտալի կառավարման առաջնային նպատակներն են համոզվել, որ Ընկերության կապիտալը համապատասխանում է հաստատված պահանջներին, և որ Ընկերությունը պահպանում է ամուր վարկային վարկանիշ և առողջ կապիտալի ցուցանիշներ՝ իր գործունեությունը ամրապնդելու և մասնակիցների շահույթը առավելագույնի հասցնելու համար:

Ընկերությունը կառավարում է իր կապիտալի կառուցվածքը և իրականացնում համապատասխան ճշգրտումները տնտեսական պայմանների և իր գործունեության ռիսկերի փոփոխությանը համապատասխան: Կապիտալի կառուցվածքը պահպանելու կամ փոփոխելու համար Ընկերությունը կարող է փոփոխել մասնակիցներին վճարվող շահաբաժինների գումարը, կապիտալը վերադարձնել մասնակիցներին կամ բաժնեմասեր թողարկել: Նախորդ տարիների համեմատ նպատակներում, քաղաքականությունում և գործընթացներում փոփոխություններ չեն եղել:

Ընդհանուր կապիտալը կազմված է հիմնական կապիտալից, որը ներառում է կանոնադրական կապիտալը, չբաշխված շահույթը, այդ թվում ընթացիկ տարվա շահույթը, գլխավոր պահուստը: Ընդհանուր կապիտալը հաշվարկվում է ՀՀ կենտրոնական բանկի պահանջներին համապատասխան: Կապիտալի մեկ այլ բաղադրիչ է երկրորդային կապիտալը:

Ժամանակաշրջանի ընթացքում Ընկերությունը պահպանել է կապիտալի համարժեքության նկատմամբ բոլոր պահանջները:

Հազար ՀՀ դրամ	2010	2009
Հիմնական կապիտալ	1,548,652	1,334,910
Լրացուցիչ կապիտալ	-	-
Ընդամենը՝ ընդհանուր կապիտալ	1,548,652	1,334,910
Ապահովագրության մեկ ռիսկի գծով ստանձնած պարտավորության գուտ մեծություն	80,000	100,000

«ՌԱՍԿՐ» Ապահովագրական Սահմանափակ Պատասխանատվությամբ Ընկերություն

Հազար ՀՀ դրամ	2010	2009
Հիմնական կապիտալ	1,548,652	1,334,910
Ապահովագրական ռիսկի առավելագույն չափ (Ե3 նորմատիվ)	5.17%	7.49%

2010թ. հունվարի 1-ի դրությամբ ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից սահմանվում է ընդհանուր կապիտալի նվազագույն չափ 1,000,000 հազար ՀՀ դրամ գումարով:

Գործադիր տնօրենի ժ/պ
Գրիգոր Այվազյան

Գլխավոր հաշվապահ
Ժասմեն Սինասյան